

Dziś w numerze:

KURIER Wileński

WTOREK, 30 LISTOPADA 1993 R.

Nr 232 (12256)

Wypowiedź A. Brazauskasa w radiu

24 listopada minister ochrony kraju Linas Linkevičius spotkał się z sekretarzem generalnym NATO Manfredem Woernerem i przekazał mu ustne oświadczenie, że Litwa akceptuje wyznanie krajów NATO w kierunku rozszerzenia strefy bezpieczeństwa na wszystkie kraje Europy, powiedział w poniedziałek przez Radio Litewskie prezydent Algirdas Brazauskas.

A. Brazauskas podkreślił, że Litwa pozytywnie ocenia propozycje USA w sprawie „partnerstwa w imię pokoju”, które zaakceptowała konferencja ministrów obrony NATO w Trave-

münde. Takie propozycje, zdaniem prezydenta, odpowiadają i stanowisku Litwy i naszym interesom. Ich zrealizowanie bardzo zwiększyłoby bezpieczeństwo zarówno w całej Europie, jak i w regionie Morza Bałtyckiego.

Prezydent zaakcentował, że Litwa jest zainteresowana podpisaniem z NATO umowy o partnerstwie i współpracy w dziedzinie obrony, przewidując perspektywę partnerstwa w nim na dłuższy okres. Litwa będzie się starała spełnić wszystkie warunki stawiane krajom współpracującym.

(ELTA)

W Sejmie może odbyć się dyskusja na temat członkostwa Litwy w NATO

WILNO (ELTA). Kwestia członkostwa Litwy w NATO zapewne będzie rozpatrywana na specjalnym posiedzeniu Sejmu jako część ogólnej polityki zagranicznej. Posiedzenie, zdaniem przewodniczącego Sejmu Česlovasa Juršėna, mogłoby odbyć się jeszcze w tym roku, a najpóźniej na początku roku przyszłego. Taką przesłankę wyłożył on na spotkaniu z dziennikarzami 29 listopada.

W ubiegły piątek przewodniczący Związku Ojczyzny (konserwatystów Litwy) Vytautas Landsbergis i przewodniczący zarządu Gediminas Vagnorius wysłuchali od prezydenta republiki oświadczenia politycznego do ministrów spraw zagranicznych NATO o woli Państwa Litewskiego przystąpienia

do NATO z prośbą o przyjęcie Republiki Litewskiej.

Przynależność do jakiegokolwiek organizacji politycznej lub wojskowej, podkreślił Česlovas Juršėnas, w pewnym stopniu ogranicza suwerenność państwa. Dlatego osobiście jest on zdania, że decyzję powinien podjąć nie prezydent, nawet nie Sejm, a cały naród. Można to uczynić w drodze referendum. Jednakże w każdym przypadku, powiedział przewodniczący Sejmu, potrzebne są dyskusje, przy tym łącząc kwestię członkostwa z koncepcją bezpieczeństwa narodowego.

Szczegółowo, na którym między innymi będą rozpatrywane również stosunki NATO z krajami, które oficjalnie wyraziły chęć wstąpienia do NATO, odbędzie się na początku stycznia.

Odłot na konferencję w Rzymie

29 listopada rano minister spraw zagranicznych Povilas Gylys udał się do Rzymu w celu wzięcia udziału w posiedzeniu ministrów spraw zagranicznych państw KBWE, które tam się odbędzie, zainicjowała agencję ELTA Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

Z Rzymu minister P. Gylys uda się

do Brukseli, aby wziąć udział w posiedzeniu ministrów spraw zagranicznych państw Rady Wspólnoty Północnoatlantyckiej (NACC), które się rozpocznie 3 grudnia.

6 grudnia P. Gylys w Tallinnie spotka się z ministrami spraw zagranicznych Łotwy i Estonii.

Prenumerując — zaoszczędzasz!

**KURIER
Wileński**

Indeks 67218

Cena prenumery

	na miesiąc	na 3 miesiące	na 6 miesięcy
z dostarczeniem	5,60	16,80	34,00
z dostarczeniem	3,50	10,50	21,00

Dla czytelników za granicą:

na kwartał 30 USD
na półrocze 58 USD
na cały rok 110 USD

Konto w Polsce: Bank Rozwoju Eksportu SA Warszawa, ul. Elektryczna 14, nr konta 134433-164-1-787/57080028

w Szwajcarii: CREDIT SUISSE, Zurich. CRECH 22 80 A 971 nr konta 1457080028.

Premier A. Šleževičius — w Solecznickiem *
Problemy pasa przygranicznego reguluje
uchwała * Litwini wolą barter, Polacy
potrzebują pieniędzy

Działalność, złotymi zgłoskami wpisana do dziejów narodu Uroczyste uczczono jubileusz 50-lecia Naczelnego Komitetu Wyzwolenia Litwy

27 listopada w Pałacu Pracowników Sztuki w Wilnie odbyła się uroczystość poświęcona jubileuszowi 50-lecia Naczelnego Komitetu Wyzwolenia Litwy. Uczestniczyli w niej prezydent republiki Algirdas Brazauskas, premier Adolfas Šleževičius, przewodniczący Sejmu Česlovas Juršėnas, posłowie na Sejm i członkowie rządu, przedstawiciele społeczeństwa republiki oraz wychodźstwa litewskiego.

Uroczystość słowem wstępnym zagał były wieloletni przewodniczący Naczelnego Komitetu Wyzwolenia Litwy, przewodniczący Sejmowego Komitetu Spraw Zagranicznych Kazys Bobelis.

Referat o 50-letniej drodze NKWL, o walkach o wyzwolenie Litwy wygłosił dyrektor Instytutu Historii, dr hab. nauk historycznych Antanas Tyla.

Przemawiał też prezydent republiki Algirdas Brazauskas.

50 lat dzieli nas od tego historycznego już dnia 25 listopada 1943 r., powiedział on, gdy powstał Naczelny Komitet Wyzwolenia Litwy, którego celem była walka z nazistami, a później z okupacją sowiecką. Każdy Litwin na swój sposób ocenia NKWL. Dla mnie NKWL przede wszystkim kojarzy się z imionami tych ludzi, których zrzeszała w swych szeregach ta organizacja.

Na przeszerzeni półwiecza swej działalności NKWL zdobył duże i piękne doświadczenie pracy. Organizował opór mieszkańców Litwy wobec nazistów, koordynował działalność grup podziemnych. Z czasem walka ta w sposób naturalny przekształcała się w

walkę przeciwko innemu okupantowi naszej ojczyzny — Związkowi Radzieckiemu. NKWL wykorzystał wszelkie okazy, aby wszędzie, gdzie to było możliwe, poruszyć kwestię nielegalnej okupacji Litwy.

W doświadczeniu historycznym NKWL, w moim przekonaniu, szczególnie cenne jest to, iż priorytet zawsze przyznawany był wspólnym interesom narodu — wolności, nie zaś wąskim aspiracjom partyjnym czy ideologicznym. Wielkie wrażenie wywarło na mnie to, że NKWL zrzeszył przedstawicieli wielu różnych nurtów politycznych i światopoglądowych. W skład jego weszło 15 grup partii demokratycznych i ideologicznych oraz ruchów. Jest to dobry przykład również dla obecnego pokolenia polityków litewskich, jak też tych, którzy przyjdą po nas.

Chlubny był początek NKWL, wielkie znaczenie miała dokonana przez niego praca, piękny też był koniec. Po wywalczeniu niepodległości Litwy Naczelny Komitet Wyzwolenia Litwy 3 maja 1992 r. na uroczystym posiedzeniu w Wilnie zakończył swą działalność. I niczym nasz wielki pisarz Juozas Tumas-Vaišgantas, który wyzywał, aby wszędzie szukać diamentów narodu, NKWL wycofując się z areny historycznej pozostawił Fundację Narodową, która własnym kosztem rozwija talenty odrodzonej Litwy, wspiera instytucje naukowe, oświatowe i kulturalne — Instytut Stosunków Międzynarodowych i Nauk Politycznych Uniwersytetu Wileńskiego, szkoły litewskie, studentów.

Sprawa wolności Litwy została przesądzona. Dziś wyrażamy nasz szacunek i wdzięczność dla tych, którzy przez 49 lat bronili tej sprawy działalnością dyplomatyczną, polityczną i moralną — powiedział na zakończenie Algirdas Brazauskas.

W przedmiotu uroczystości na mocy dekretu prezydenta grupa działaczy NKWL udekorowana została orderami Krzyża Pogoni (Vytyis). Algirdas Brazauskas wręczył Order Krzyża Pogoni II klasy Kazysowi Bobelisiowi, IV klasy — byłemu wiceprzewodniczącemu NKWL Vytautasowi Jokubaitisowi i sekretarzowi Jonasowi Stikiorisowi. Członkini Rady NKWL Eugenii Bulotienė oraz przewodniczącemu Rady Fundacji Narodowej Algisowi Starasauskowi wręcono listy dziękczynne prezydenta.

Poeta Justinas Marcinkevičius powitał zebranych wierszami. Sygnatariuszka Aktu Odrodzenia Niepodległości Kazimiera Prunskienė wręczyła Kazysowi Bobelisiowi obraz, przedstawiający pomnik w byłym obozie uchodźców litewskich w Niemczech. K. Bobelis przekazał go przewodniczącemu Sejmu Česlovasowi Juršėnasiowi z prośbą, aby obraz ten został wywieszony w gmachu Sejmu. O drodze Litwy do niepodległości mówił przedstawiciel Grupy Helsińskiej na Litwie Viktoras Petkus.

Uroczystości uroczystości odpieśniali „Pieśń narodową”.

(ELTA)

Fot. G. Svitlojus (ELTA)

Z POLSKI

ROZWÓJ NOWYCH RELIGII I SEKT — WYZWIANIEM
DLA KOŚCIOŁA

Nad rozwojem nowych ruchów religijnych i sekt oraz ich obecnością na gruncie polskim, a także nad sformułowaniem wniosków duszpasterskich dla Kościoła katolickiego w Polsce — by ostrzec, zwłaszcza młodzież przed wchłonięciem jej przez te sekty — dyskutowali uczestnicy 3-dniowej sesji, zakończonej 28 bm. w Misijnym Seminarium Duchownym Księży Werbistów w Pileźnie (woj. ełbiąskie).

Wśród postulatów, jakie zostały sformułowane na sesji pod adresem odbywającego się Synodu Plenarnego Kościoła w Polsce jest m.in. wniosek o podjęcie prac nad przebudową parafii we wspólnotę wspólnot. Przejawia się to powinno w tworzeniu oraz stymulowaniu pracy już istniejących grup parafialnych, takich jak np. Krag Biblijny, Zespół Misyjny, Ruch Światło-Życie, Neokatechumenat, Odnowa w Duchu Świętym, Kościół Domowy, Schola Parafialna, Służba Liturgiczna, Bractwa Różańcowe i wiele innych.

W dyskusji podkreślano, że dzięki pracy tego rodzaju grup pojawia się szansa odnalezienia się każdego z wiernych w jakiejś małej wspólnotce, a także umożliwiło to wyrobienie u wiernych poczucia przynależności i więzi ze wspólnotą Kościoła.

Podkreślano też, że należy pracować nad taką postacią Katechezy, która pozwoli kształtować religijność intelektualnie dojrzałą, tzn. zdolną do dialogu, komunikacji nawet z innymi religiami.

Postulaty dotyczyły również takich zagadnień, jak szeroko dostępne informacje nt. nowych ruchów religijnych i sekt, powołania centrum kształcącego znawców z dziedziny kierownictwa duchowego i problematyki dialogu Kościoła z przedstawicielami nowych ruchów religijnych i sekt, a także powołanie stałego zespołu ds. nowych religii i sekt przy Episkopacie.

SATANISZCZYZNA ZDEWASTOWAŁA GROBY W CIEPLICACH

W nocy z soboty na niedzielę, funkcjonariusze jeleniogórskiej policji zatrzymali na gorącym uczynku dewastatorów grobów na cmentarzu komunalnym w Jeleniej Górze — Cieplicach, siedmiosobową grupę uczniów miejscowych szkół w wieku 15-16 lat — poinformował dziennikarza PAP oficer dyżurny Komendy Wojewódzkiej Policji w Jeleniej Górze.

Wandale wyrwali i niszczyli drewniane krzyże oraz rozkopali świeże mogiły. Dewastacja grobów miała związek z obrzędami satanistycznymi. Czterech uczestników zajścia zatrzymano w Policji i Izbie Dziecka; trzech przewieziono do Izby Wyrzucieli.

W NOWOSĄDECKIM — ŚWIĄTECZNA JODEŁKA
ZA 5 MLN ZŁ GRZYWNY

W woj. nowosądeckim do końca lutego 1994 r. nie wolno wycinać jodeł w lasach państwowych i prywatnych. W zakazie wydanym przez wojewodę Wiktora Sowę mówi się o karze grzywny w wysokości 5 mln zł za wycięcie 1 sztuki.

Jodły stanowią prawie 27 proc. drzewostanu regionu, jednak leśnicy i działacze ochrony przyrody biją na alarm i domagają się objęcia jodły specjalną ochroną, gdyż giną lasy jodłowe.

Zakaz ma ukrócić masowe wyręby jodeł w okresie przedświątecznym.

JAJO DINOZAURA NA GIEŁDZIE MINERAŁÓW W CZĘSTOCHOWIE

Wielkie zainteresowanie towarzyszy zorganizowanej w salach częstochowskiego BWA „Wystawie i giełdzie minerałów, skamieniałości i biżuterii”. Uczestnicy w niej kilkadziesiąt firm z całego kraju, zajmujących się pozyskiwaniem, szlifowaniem i sprzedażą kamieni ozdobnych.

Na wystawie można obejrzeć i kupić minerały pochodzące ze wszystkich zakątków świata (np. ametyst brazylijski o wadze 32 kg), a także różnorodne przedmioty użytkowe, biżuterię i ozdoby. Zwiedzający przychodzą całymi rodzinami — dzieci zachwycają się skamieniałymi jajami dinozaura i zębami niedźwiedzia jaskiniowego. „Rynek jest zalany syntetykami, a to wszystko jest naturalne” — tłumaczy zainteresowanie wystawą jej organizator, Bohdan Chmielarski.

Okno na świat

Z DONIESIEN P. PAP, ELTA

Z KRAJÓW BAŁTYCKICH

Premier wyjaśnia przyczynę
dymisji szefowej MSW

Premier Estonii Mart Laar oświadczył, że główną przyczyną dymisji minister spraw wewnętrznych, pani Lagle Parek była sytuacja w jej resorcie i niewykonanie przez podwładnych poleceń ministra.

W wydanym w poniedziałek oświadczeniu premier Laar stwierdził, że choć pani Parek miała niewątpliwie

sukcesy w pracy, to równocześnie doszło do umocnienia i zorganizowania się w Estonii świata przestępczego. Szef rządu oświadczył, że przejął kontrolę nad MSW.

Pani Parek była jedną z trzech kobiet w rządzie Mart Laara. Pełniła swą funkcję od października 1992 roku, do dymisji podała się w sobotę.

Wiec pod hasłem „Razem
przeciw apartheidowi”

Z udziałem tysięcy ludzi w stolicy Łotwy — Rydze — odbył się w niedzielę wiec w obronie praw ludności nielotewskiej pod hasłem „Razem przeciw apartheidowi”.

Łotwę zamieszkuje ok. 2,6 miliona osób, z czego jedna trzecia stanowi ludność nielotewską, przede wszystkim Rosjan. Ludność ta jest pozbawiona części praw przysługujących Łotyszom. W czasie wiecu, zwołanego w 20 rocznicę uchwalenia przez ONZ międzynaro-

dowej konwencji potępiającej apartheid, mówcy domagali się praw dla mniejszości, a szczególnie dla 150-tysięcznej grupy mieszkańców tej nadbałtyckiej republiki pozbawionych wszelkich praw socjalnych (m.in. możliwości rejestracji w urzędzie zatrudnienia, uzyskania zasiłku dla bezrobotnych lub na dzieci, zameldowania, oraz szans powrotu do kraju w razie tymczasowego wyjazdu poza jego obręb).

W. BRYTANIA

Sprawa rozmów z Sinn Fein

Poniedziałkowy dziennik „The Independent” powołując się na „źródła oficjalne” pisze, że osoby, które spotykały się z Martinem McGuinnessem, jednym z czołowych przywódców partii Sinn Fein będącej legalnym politycznym skrzydłem Irlandzkiej Armii Republikańskiej, mogły mieć kontakty z Foreign Office i z tajnymi służbami brytyjskimi MI6 i że działały bez poparcia ze strony rządu.

Martin McGuinness powiedział w niedzielę, że spotykał się z wysłannikami rządu. Natomiast minister do spraw Irlandii Północnej Patricia Mayhew przyznał, że istniał „kanał łączności” między Sinn Fein a rządem, ale, że ani premier John Major ani on sam nikogo nie upoważniali do podjęcia negocjacji z Sinn Fein albo z IRA.

ROSJA

Czy Rosji grozi komunizm-faszizm

Na dwa tygodnie przed wyborami parlamentarnymi w Rosji, badania opinii publicznej potwierdzają rosnącą popularność faszystów z Partii Liberalno-Demokratycznej.

„Nowaja Jazedniewnaja Gazeta” prognozuje zwycięstwo komunistów. Wiza komunizmu-faszystowskiej Dumy Państwowej skłoniła prezydenta Jelcyna do rozważenia możliwości anulowania wyników wyborów parlamentarnych, twierdzi rosyjska telewizja.

Na dwa tygodnie przed planowanymi w Rosji wyborami parlamentarnymi, badania moskiewskiej opinii publicznej wykazują stały wzrost popularności faszystów z Partii Liberalno-Demokratycznej Władimira Zyrinowskiego. W ciągu 3 tygodni procent zwolenników faszystów wzrósł w rosyjskiej stolicy z 2 do 6 proc.

Badania Niezależnego Instytutu Socjologii i Parlamentarizmu prof. Betanelli świadczą o stałym spadku popularności prezydenta-kandydata do urzędu bloku „Wybór Rosji” wicepremiera Gajdara (w ciągu 3 tygodni z 30 do 20 proc.). Choć blok ten nadal ma w Moskwie najwyższe notowania, ogólnorosyjskie prognozy wyborcze, na które powołuje się „Nowaja Jazedniewnaja Gazeta”, przewidują zwycięstwo komunistów. Główną siłą Zyrinowa (Komunistyczna Partia Rosji). Na drugim miejscu uplasować się mają faszysci Zyrinowskiego.

Powodem stałego wzrostu popularności skrajnej rosyjskiej prawicy są telewizyjne wystąpienia przywódcy faszystów. Opowiadając się za odbudową silnej Rosji w granicach — w zależności od tego, które były bardziej korzystne

— rosyjskiego imperium lub Związku Radzieckiego, zwolennicy hasła „jeden naród, jedna partia, jeden przywódca”, niejednokrotnie wypowiadającego publiczne przyzwroćenie terytorialne, a nie narodowe podziału kraju na gubernie i ujezdy. Przywołując do porządku prezydenta Nazarbajewa Zyrinowski zagroził mu, że odmówi Kazachstanowi statusu guberni, zgadzając się jedynie na rolę ujezdu. Protestują z kolei przeciwko rzekomym prześladowaniom Rosjan w krajach nadbałtyckich, Zyrinowski przypomniał Litwinom, iż przyjęta przez nich konstytucja z 1938 r. nie obejmowała obecnej stolicy — Wilna — i ostatecznie, że Rosja powinna wrócić do ... Rosji. Przywódca rosyjskich faszystów zapowiada też przywrócenie Rosji ziem estońskich. Należące one mają Moskiewie na mocy XVII-wiecznego traktatu rosyjsko-szwedzkiego. W swej kaskadzie Zyrinowski zgadza się na pozostawienie Estonii na mapie Europy jako państwa-miasta Tallinna na wzór San Marino.

Nie tylko badania opinii publicznej

ZEWSZĄD

SPRAWA OTWARCIA
DOMÓW PUBLICZNYCH
W SAN FRANCISCO

Rada Miejska San Francisco powołała grupę złożoną z 20 ekspertów, w której skład weszły również 3 prostytutki, której zadaniem będzie opracowanie projektu propozycji w sprawie otwarcia w mieście oficjalnych domów publicznych.

Eksperti mają zapoznać się z doświadczeniami w tej dziedzinie w miastach innych państw, gdzie działają legalnie domy schadzek.

Choćby prostytucja jest oficjalnie zakazana, w San Francisco policja nie może porządkować sobie z damami lekkich obyczajów masowo okupujących parki i ulice. Z kolei naciągane nieraz nagabywania przechodniów wywołuje coraz większe protesty mieszkańców miasta.

CORAZ WIĘCEJ KSIĄŻEK GINIE
Z BIBLIOTEK

W bibliotekach amerykańskich ginie średnio w ostatnich latach jeden procent wypożyczanych książek na sumę ok. 50 mln dolarów, przy czym odnotowuje się systematyczny wzrost kradzieży.

Jak pokało w niedzielę Stowarzyszenie Bibliotekarzy Amerykańskich, tylko minimalną część książek kradli klienci, natomiast większość uzupełniali nimi zbioru domowe, lub też sprzedawali.

Ostatnio policja aresztowała w Chicago małżeństwo Kennetha i Sandry Lanning, które w kilkunastu bibliotekach ukradło łącznie 1.650 wartościowych egzemplarzy i sprzedało je na rynku.

W ŻYCIU SEKSUALNYM
BELGWIE SĄ RACZJIE
KONSERWATYWNIE

W życiu seksualnym Belgów są raczej konserwatywni: zaczynają w 18 roku życia i są na ogół wierni aktualnej partnerce (partnerowi). Tak przynajmniej wynika z pierwszego w historii poważnego badania na ten temat, przeprowadzonego przez socjologów katolickiego Uniwersytetu Świętego Ludwika w Brukseli. Średnia wieku, w którym Belgowie odbywają pierwszy stosunek, wynosi dokładnie 18,1 lat. Na pytanie, czy współżycie obecnie równoległe z więcej niż jednym partnerem, tylko 4,1 proc. odpowiedziało twierdząco. Powtarza się przy tym stereotyp, że mężczyźni są mniej skłonni do dochowania wierności. 12,6 proc. spośród nich wyraża gotowość zdradzenia partnerki i inną kobietą, która im się spodoba i na to przystanie. Wśród kobiet taką gotowość wyraża tylko 3,2 proc.

HONDURAS

Reina pewnym zwycięzcą w
wyborach prezydenckich?

Carlos Roberto Reina z opozycyjnej Partii Liberalnej jest pewnym zwycięzcą w niedzielnych wyborach prezydenckich w Hondurasie.

Z najnowszych poniedziałkowych danych wstępnych wynika, że Reina zyskał 54,1 procent głosów, podczas gdy jego główny rywal z ramienia Partii Narodowej, Oswaldo Ramos Soto — 42,03 proc.

Oficjalne wyniki będą znane przypuszczalnie we wtorek. Jednak Reina już głosi swe zwycięstwo, a Ramos przyznaje, że doznał porażki.

W czasie wyborów postawiono w stan pogotowia 13 tys. żołnierzy i policjantów, by przeciwdziałać ewentualnym zamieszkom. Policja honduraska podała w poniedziałek, że w sporadycznych zajściach zginęło 5 osób. Jednakże uważa się, że wyborcza niedziela minęła spokojnie, mimo obaw, jakie wzbudził napięty przebieg kampanii przedwyborczej.

W rezultacie głosowania mają być także wybrani trzej wiceprezydenci oraz 128 posłów do parlamentu.

Były to czwarte wybory, od czasu gdy w 1992 roku armia Hondurasu przekazała władzę cywilom, po 20 latach rządów wojskowych.

W wyniku niemal pewnego zwycię-

stwa wyborczego, Partia Liberalna powróci do władzy, którą utraciła w 1989 roku po sprawowaniu jej przez dwie kolejne czteroletnie kadencje.

Nowy prezydent obejmie urząd 27 stycznia 1994 roku. Będzie sukcesorem obecnego szefa państwa Rafaela Callejasa, który już złożył gratulacje Reinie i jego Partii Liberalnej.

67-letni Carlos Roberto Reina jest adwokatem, doktoryzował się z prawa międzynarodowego i legitymuje się już 50-letnią karierą polityczną. W latach 60 był dyplomatą na placówkach w W. Brytanii i Francji, a następnie zasiadł w międzynarodowych gremiach sądowych. Znany jest jako polityk liberalny, przeciwnik dyktatury i obrońca praw człowieka.

Reina występuje jako zwolennik wolnego rynku, ograniczenia armii, m.in. przez odebranie jej kontroli nad policją; zapowiada walkę z korupcją, konieczność bardziej sprawliwego podziału majątku i realizacji programu pomocy ubogim. Głosi, że jego triumf oznacza „wzmocnienie demokracji” w Hondurasie.

Honduras, długo znany jako „republika bananowa”, jest jednym z najuboższych krajów Ameryki Południowej; na każdych 10 jego mieszkańców — ośmiu żyje w nędzy.

KALEJDOSKOP AKTUALNOŚCI

Czekamy na wizytę premiera Finlandii

7 grudnia z jednodzielną wizytą przybędzie na Litwę premier Finlandii Esko Aho. Dostojny gość spotka się z prezydentem Republiki Litewskiej Algirdasem Brazauskasem, premierem Adolfasem Šleževičiusiem, weźmie udział w imprezach z okazji Dnia Niepodległości Finlandii.

Przewodniczący Sejmu przyjął naukowców i przedstawicieli banków

Przewodniczący Sejmu Česlovas Juršenas 26 listopada przyjął akademika Litewskiej Akademii Nauk Algirdasa Žukauską, przewodniczącego Litewskiego Związku Inżynierów Donaldasa Žanevičiusa, przewodniczącego Zarządu Litewskiego Akcyjnego Banku Innowacyjnego Artūrasa Balkevičiusa oraz przewodniczącą Zarządu Banku „Hermis” Nadieżdę Novickienę. Podczas rozmowy omówiono niektóre problemy rozwoju gospodarki republiki.

Delegacja Izraela odwiedzi Tallinn, Rygę i Wilno

Jak informuje ambasada Izraela na Łotwie, 2 grudnia delegacja przedstawicieli Izraela wysokiej rangi ma przybyć do Wilna. Goście spotkają się z przewodniczącym Sejmu Česlovasem Juršeną, premierem Adolfasem Šleževičiusiem oraz wicepremierem spraw zagranicznych Albiną Januską.

Delegacja ta kontynuuje misję rządu Izraela „Wysłannicy pokoju”, mającą na celu informowanie zaprzyjaźnionych rządów całego świata o eskalacji procesu pokoju na Bliskim Wschodzie.

Uczczono pamięć Żydów-ochotników

O Żydach-ochotnikach, walczących o niepodległość Litwy opowiada otwarta w piątek wystawa „60-lecie Związku Żołnierzy Żydowskich”. Została przygotowana przez Litewskie Państwowe Muzeum Żydowskie.

Spotkanie alpinistów

W stolicy Łotwy odbyło się 35 tradycyjne spotkanie alpinistów krajów bałtyckich „Balticum-93”. Podsumowano na nim tegoroczne wyprawy alpinistów. Na mistrzostwa nie przybyli Estończycy, którzy w tym roku nie odnieśli w górach żadnych sukcesów.

Wśród alpinistów litewskich wyróżniono Vladasa Vaitkusa. Alpinści litewscy zajęli też zespołowo pierwsze miejsce.

Pierwsze domy dla rosyjskich wojskowych

W ubiegły czwartek prezydent Litewskiego Stowarzyszenia Budowlanych „Selma” V. Laurinavičius wręczył w Kaliningradzie wicepremierowi Rosji W. Stumieje kłucze do pierwszych dwóch pięciopiętrowych domów, zbudowanych przez litewskie przedsiębiorstwo. Zamieszkają w nich wojskowi, którzy wracają z krajów Europy Wschodniej. W najbliższym czasie zostaną oddane do użytku trzy następne dziewięciopiętrowe domy.

Ośrodek prewencji konfliktów

Jeszcze na Litwie nie było takiej instytucji, ale życie zmusiło do jej założenia. Istniejąca zresztą takowe w Warszawie, Budapeszcie, Sofii i innych miastach. Ośrodek Prewencji Konfliktów służy do łagodzenia i likwidacji konfliktów np. między robotnikami i przedsiębiorcami, między jednym zakładem i drugim itp.

Wileński Ośrodek Prewencji Konfliktów jest organizacją nie dążącą do zysku, którą wspiera Otwarta Fundacja Litwy oraz 16 fundacji amerykańskich. Powstał przy Wileńskim Uniwersytecie Pedagogicznym. Pracuje tu 12 osób — socjolog, psycholog, historycy i studenci.

Zakończyły się wybory Miss Świata

W południowoafrykańskim mieście Sun City odbyły się wybory Miss World. Zwyciężyła reprezentantka Jamajki, zdobywając wszystkie główne nagrody — samochód firmy „Alfa-Romeo” za 55 tys. USD, nagrodę w wysokości 60 tys. USD i wiele innych cennych nagród. Ani Polka, ani Litwinka nie weszły, niestety, do finałowej dziesiątki.

Tragedia w restauracji

W barze wileńskiej restauracji „Šokis” (centrum „Širvinta”) doszło do tragedii. W niedziele pojawili się w nim dwaj osobnicy, którzy doprowadzili do konfliktu z administratorem restauracji J. Jermolajewem. W wyniku gościa zaczęli strzelać zabijając Jermolajewą i raniąc sześć innych osób. Po dokonaniu mordu, zabójcy próbowali zbiec, ale policy udało się ich złapać. Okazało się, że jeden z „gości” sam był policjantem.

Začmienie Księżycy

W poniedziałek o godz. 8:32 na terytorium Litwy obserwowano całkowite začmienie Księżycy. W pięćdziesiąt stulecie będziemy mieli ogółem 148 začmień Księżycy i 228 — Słońca.

Pamięci A. Šabaniauska

Antanas Šabaniauskas jest dla Litwinów tym, kim był dla Polaków Mieczysław Fogel. W Kłajpedzie odbył się pierwszy wieczór poświęcony 90 rocznicy urodzin tego słynnego jeszcze w czasach przedwojennych piosenkarza. Wzięły w nim udział najwybitniejsi gwiazdy litewskiej estrady. Pierwszym laureatem konkursu imienia A. Šabaniauska — Janinie Miščiukaitė i Stasysowi Povilaitisowi wręczono nagrody — srebrne sygnety z monogramami A. Šabaniauska.

Chce kupić Lenina

Biznesmen z Południowej Karoliny (USA) zaproponował mieszkańcom Kłajpedy wysoką sumę za sprzedanie mu któregoś z pomników W. Lenina. Kiedyś musiał to posiadać pomnik „wodza” dłuta G. Jokubonisa. Dziś rzeźba stoi w Muzeum Historii Małej Litwy, a kłajpedzianie zastanawiają się, czy ją sprzedawać.

Gospodarze się jednoczą

W rejonie trockim na zebraniu gospodarzy postanowiono założyć pierwszą spółdzielnię do realizacji produkcji. Pierwszy wkład (minimum) będzie wynosił 500 litów, maksymalny — bez ograniczeń. Do spółdzielni zapraszani są wszyscy, kto jest związany z produkcją rolą.

Firmy lotnicze mają swe biuro

25 listopada w lokalu lotniska międzynarodowego w Wilnie otwarto wspólne biuro linii lotniczych Austrii, Szwajcarii, Danii i Norwegii. Linie te działają na Litwie od 1992 r. Cieszą się powodzeniem. Samoloty do Kopenhagi np. latają trzy razy w tygodniu. Korzystają z nich biznesmeni, turyści, dyplomaci. Wspólne biuro będzie obsługiwało pasażerów linii lotniczych „Austrian”, SAS i „Swissair”.

Na podstawie doniesień agencji informacyjnych, radia, prasy i inf. własnych przygotowała Barbara Znajdziłowska

Polski poliester dla litewskich wyrobów

Rozmowa z dyrektorem ds. marketingu Zakładów Włókien Chemicznych „Elana” Eugeniuszem GRZEŠKOWIAKIEM

— Na wstępie może nieco retoryczne pytanie: Dlaczego w drugich już międzynarodowych targach przemysłu lekkiego jest tylko jedno stoisko polskie? Czy to z powodu trudności finansowych, czy może są jakieś względy polityczne?

— Sądę, że wyraża to zdanie, jeśli nie wszystkich ludzi interesu, to z pewnością ogromnej większości. Prawdziwy biznes nie ogląda się ani na politykę, ani na polityków. Biznes jest biznes i liczy się tu tylko strona gospodarcza. W przypadku stosunków polsko-litewskich, chodzi przede wszystkim o to, że jak jednym, tak i drugim doskwiera brak pieniędzy. Litwa najchętniej szuka partnerów, z którymi mogłaby handlować na zasadzie barteru. My natomiast potrzebujemy pieniędzy.

— Czy znaczy to, że przychylacie mając już pewne rozeznanie i liczyce, że uda się zrobić pieniądze?

— Owszem, taką nadzieję mamy. Przyjeżdżaliśmy tu wiosną, by zbadać grunt. Przeprowadziliśmy rozmowy ze spółkami akcyjnymi „Sluksna”, „Audėjas”, z laboratorium włókienniczym. Nasza produkcja jest im jak najbardziej potrzebna. Jakkolwiek sytuacja ekonomiczna na Litwie jest bardzo skomplikowana, wygląda na to, że dojdzie między nami do transakcji.

— Skoro mowa o produkcji, co możecie zaoferować?

— Wszelkiego rodzaju włókna poliestrowe „Elany”: wełnopodobne, cięte i w kablę, włókna bawełnopodobne z lumenem i silikonem. Jedwab poliestrowy torlen: nieskręcany, skręcany, szczepiany pneumatycznie, teksturowany, dwumetylortereftalan. Mamy także szeroki asortyment granu-

latu poliestrowego do produkcji włókien, folii, butelek. Mamy też do zaoferowania modyfikowany poliolefinowy wzmacniany włóknem szklanym, termoplastyczny elastomer przeznaczony do przetworstwa metodą wtryskiwania i znajdujący zastosowanie w medycynie, topliwy klej dla przemysłu obuwniczego itp.

— Czy Litwa jest pierwszym krajem, gdzie prezentujecie swoją produkcję?

— Znamy nas we Francji, Włoszech, Niemczech. Nie mówię oczywiście o tym, że w Polsce cały przemysł włókienniczy bez naszych wyrobów nie wyobraża swego istnienia. Byliśmy także w Rosji i na Białorusi. Niestety, nie dogadaliśmy się. Oni wolą barter, a my nie widzimy godnych uwag towarów, które moglibyśmy od nich sprowadzać.

— Rozumiem, iż liczyce, że z Wilna nie odjedziecie z pustą ręką?

— Jak najbardziej. Już mówię, że z niektórymi firmami jesteśmy pra-

wie umówieni i jest to praktycznie tylko kwestia czasu, jak szybko te firmy wygosparują pieniądze.

— Jak ogółem wrażenia z pobytu na Litwie?

— Wrażenia jak najbardziej pozytywne. Litwa to już prawie europejski kraj w porównaniu z innymi republikami byłego Związku Radzieckiego. Sądę, że bracia Litwini nie pogniwają się z mówić „prawie”, bo tak naprawdę osiągnął status europejski nie jest tak łatwo i zarówno Litwa, jak i wiele innych krajów Europy powinno jeszcze udoskonalić swoje ustawodawstwo. Ale nie od razu Kraków zbudowano, a my z pewnością odjedziemy z Wilna pełni dobrych wrażeń: litewskiej gościnności, uprzejmości, no i niepowtarzalnego uroku samego miasta.

— Dziękuję za rozmowę i życząc powodzenia w dalszej współpracy z Litwą.

Rozmawiała Julitta TRYK

Fot. Algis Brazaitis

Przyjaciele szkoły

Tej chwili, kiedy wreszcie nowa szkoła polska im. Jana Pawła II otwiera się pod nową, z ogromną niecierpliwością czekamy również my, czyli szkoła im. Władysława Syrokomli. Wiemy, że budownictwo nowej tak potrzebnej polskiej szkoły boryka się z trudnościami finansowymi, więc chyba nie nastąpi to tak szybko. A tymczasem nasz gmach dosłownie pęka w szwach. W tym roku szkolnym przyjęliśmy pod swój dach rekordową liczbę uczniów — 1730.

Problemy natury gospodarczej już od dawna nas nęka. Tak na dobre to należy się szkole kapitalny remont, przecież została wybudowana ponad 20 lat temu. Fatalny stan drogi dojazdowej, urządzeń sanitarno-technicznych, podłóg w gabinetach, ram okien — wszystko bije na alarm. Na wszystko potrzebne są pieniądze.

Na bieżący remont szkoły w tym roku od wydziału oświaty nie otrzymaliśmy ani lita. Finansowo wsparli nas rodzice. Za te pieniądze kupiliśmy farbę, której wystarczyło na wymalowanie korytarzy I i II piętra oraz zapłąciliśmy za remont w toaletach. Przy tym korytarze zostały wymalowane wyłącznie przez nauczycieli Jerzego Perwejnisia, Zbigniewa Maciejewskiego i Wiktora Łowczyka.

Choć w szkole jest bardzo ciasno, jednak potrafiliśmy wygospodarować niektóre pomieszczenia dla potrzeb społeczności polskiej. Pod swój dach przyjęliśmy szkołę kultury, odbywały się też próby chóru „Echo”, swoją siedzibę ma Towarzystwo Dobroczynności, a harcerze przechowują sprzęt. Młodociąnni piłkarze klubu „Polonia” stale trenują na stadionie i w sali sportowej szkoły. Według umowy z

kierownictwem „Polonii”, kosztą remontu sali sportowej pokrył klub, przeznaczając na to 3.200 litów. Obecny kryzys gospodarczy szczególnie boleśnie dotknął organizacje zależne od budżetu państwa. Do takich należą też szkoły. Dziś jak nigdy potrzebni są sponsorzy oraz pomoc firm i społeczności.

Godnym przykładem do naśladowania jest postawa firmy „Wisła” kierowanej przez p. Wiktora Monkiewicza. W ubiegłym roku firma wsparła nas finansowo, a zupełnie niedawno otrzymaliśmy w darze od „Wisły” 240 m² szkła do okien.

W imieniu dyrekcji szkoły i uczącej się tu młodzieży wyrażamy wdzięczność wszystkim, którzy służą pomocą tej największej na Litwie szkole polskiej.

Tadeusz NARKIEWICZ,
zastępca dyrektora
do spraw gospodarczych

Warszawska Jesień Poezji

W ostatnich dniach jesieni, czyli 28-30 listopada br. w Warszawie odbywa się kolejna tradycyjna Jesień Poezji. Od lat kilku uczestniczą w niej również przedstawiciele naszego wileńskiego grona poetów. W tym roku wyjechało sporo osób, zarówno z polskiej sekcji Związku Pisarzy Litwy, jak również nasi poeci i poeci „kurierowi”. W tym roku ponadto po Warszawskiej Jesieni Poezji wezmą oni udział w imprezie literackiej pt. „Znad Wilni i Olzy”, która odbędzie się w Ciesinie po stronie polskiej i czeskiej, na Zaozi.

To pierwsze zorganizowało Stowarzyszenie Pisarzy Polskich, drugie zaś Górnośląskie Towarzystwo Literackie z prezesem jego zarządu Tadeuszem Kijonką, który wiele uczynił dla włączenia wiliń do obiegu w kulturze literackiej Polski. Podobnie zresztą jak ze Stowarzyszenia Pisarzy Romuald Karas.

Danuta WEROWSKA

Dziś w bankach litewskich

KURS WALUT	dolar amerykański		marka niemiecka		rubel rosyjski (za 100)	
	skup	sprzedaż	skup	sprzedaż	skup	sprzedaż
„Litimpex bankas”	3,90	3,96	2,27	2,35	0,27	0,32
„Lietuvos akcinis inovacinis bankas”	3,90	3,99	2,30	2,38	0,30	0,31
„Senamiesčio bankas”	3,90	4,00	2,28	2,30	0,25	0,34
„Vilniaus bankas”	3,85	4,00	2,23	2,35	0,20	0,36
„Aurobankas”	3,90	3,99	2,30	2,38	0,30	0,31
„Lietuvos verslas”	3,85	4,00	2,25	2,34	0,20	0,40

Wczoraj w Narodowym Banku Polskim

	skup	sprzedaż
Frank francuski	3468	3610
Marka niemiecka	11986	12476
Dolar amerykański	20530	21368
Funt brytyjski	30433	31675
Frank szwajcarski	13667	14225

Pobyt premiera A. Šleževičiusa w Solecznickiem

Goście powitali gospodarzy — tak można zatytułować reportaż z pobytu w ubiegły piątek premiera rządu A. Šleževičiusa i towarzyszących mu ministrów, przewodniczących departamentów, posłów na Sejm w rejonie solecznickim. Wiodącemu dzięki dobrym kierowcom i klasie zagranicznych samochodów, goście przybyli do Solecznika o kilka minut wcześniej niż przewidywał protokół i... nie zastali gospodarzy w samorządzie. Co prawda, pojawili się tuż zaraz, niemal w ślady przyspyż. Dzielęca z wiązankami, w strojach ludowych, również spóźnione były zakłopotane, jak tu wręczać kwiaty, skoro goście usadowili się już do stołu rozmów. Wśród nich poza premierem A. Šleževičiusem byli: minister kultury i oświaty D. Trinkūnas, minister finansów E. Vilkėlis, minister zdrowia J. Brėdikis, wiceminister rolnictwa S. Lamanas, przewodnicząca Departamentu Narodowości H. Kobaekaitė, przewodniczący Departamentu Kontroli Państwowej V. Kundrotas, Departamentu Celnego V. Gerzonas, posłowie J. Karosas, R. Maciejkianiec i Z. Siemienowicz oraz doradca prezydenta R. Jakas.

Na wstępie zarządzający rejonu T. Mickiewicz pokrótce scharakteryzował istniejącą tu sytuację. — Z całą odpowiedzialnością podkreślam — powiedział on — że rejon żyje i pracuje spokojnie. Zasiłano oziminami 9 tys. ha, pół, na 10 tys. ha dokonano orki jesiennej, w porę rozpoczęto sezon ogrzewczy, zgromadziliśmy zapasy paliwa. Rejon nasz jest jednak specyficzny i nurtują nas specyficzne problemy wymagające rozwiązania. Do nich przede wszystkim należy przebieg reformy rolnej, reprivatyzacja ziemi. Z ponad 11 tys. mieszkańców rejonu zainteresowanych odzyskaniem ziemi, tylko 117 otrzymało nadziały i dokumenty potwierdzające prawo do ich własności. (Stanowi to zaledwie 1 proc., podczas gdy w skali republiki wskaźnik ten wynosi 3,5 proc.). Pomimo że przedstawiciele rejonu zwracali się do przewodniczącego Sejmu C. Juršėnasa, do Ministerstwa Rolnictwa, problem ten nie rusza z miejsca. Rzutuje na to brak metodyki zwrotu ziemi byłej w tak zwanych sznurach, które w rejonie stanowią 45 proc. reprivatyzowanego obszaru. Metodykę tę miał opracować Instytut Projektowania Regulacji Rolnych, który od ponad półtora roku obiecuje to uczynić. Mimowolnie nasuwa się wniosek, że pracujący tam specjaliści nie potrafią lub nie chcą tego zrobić, wszak

dotyczy to zasadniczo tylko rejonów podwileńskich.

Kolejnym czynnikiem hamującym reformę rolną jest brak dokumentów archiwalnych. Archiwum nie daje odpowiedzi, a z powodu ich braku (pozytywnych czy negatywnych) sąd nie zaprowadza sprawy, by na podstawie świadków udowodnić prawo do własności. Dokumenty mieszkańców czterech gmin w ogóle się nie zachowały ani z okresu przedwojennego, ani też późniejszego. Łącznie około 5 tys. osób nie posiada żadnych dokumentów. Nie ratuje więc sytuacji powzięta latem br. uchwała rządu, na mocy której utworzone ostatnio w rejonach i gminach komisje ekspertów mają decydować o przyznawaniu własności w przypadkach, jeżeli nie ma po temu chociaż jakichś podstaw, typu nakazów, kwitów płatniczych, planów czy innych dowodów.

Nie napawa optymizmem propozycja złożona ze strony gości szukania dokumentów w archiwach ościennych państw: Białorusi i Polski. To, co znaleziono w archiwach Mołodeczna i Grodna, zostało przekazane gminom, a w polskich archiwach, zgodnie z twierdzeniem ich przedstawicieli, zachowały się wyłącznie dane dotyczące posiadłości dworów i majątków.

Pracę dodatkowo komplikuje wymagane przez Ministerstwo Rolnictwa tłumaczenie istniejących dokumentów w języku polskim na język litewski. Należałoby tu znaleźć sposób zatrudnienia tłumacza w ośrodku rejonowym, co ułatwiłoby mieszkańcom wsi załatwianie tłumaczenia, a i zmniejszyłoby ich wydatki, jako że rolnikom nie przelewa się, a szczególnie emerytom.

Drugim ważkim problemem jest dotkliwy brak nauczycieli, szczególnie języków litewskiego i obcych, a także finansowanie ich. W związku z otwarciem nowych klas nauczania w języku litewskim wzrosło zapotrzebowanie na pedagogów. Tak np. w Jaszunach czterej uczniowie klasy X wyrazili chęć dalszej nauki w języku litewskim. Utworzono więc klasę — a stąd nowe etaty, nowe potrzeby, w tym mieszkaniowe. Ze skromnego budżetu rejonu 167 nauczycielom pokrywa się koszty przejazdu do pracy, jak też 50 proc. kosztów świadczonych im usług komunalnych, ale to nie ratuje sytuacji. — Czy może być mowa o poziomie nauczania, jeżeli brakuje nauczycieli? — pytał T. Mickiewicz. — Powrót do obowiązkowego, 3-letniego odpracowania młodych

nauczycieli według skierowań po uzyskaniu dyplomu — zdaniem mówcy — dodatkowo wpłynęły na zaspokojenie zapotrzebowania na pedagogów. Kwestię tę można rozstrzygnąć też poprzez utworzenie w Uniwersytecie Pedagogicznym dodatkowych grup nauczania języków obcych i litewskiego, do których przyjmowanoby maturzystów z rejonu. Zapewniłoby to uzupełnienie kadry pedagogów narybkiem, który by powrócił w rodzinne strony.

Wiele kwestii wymagających rozwiązania notuje się w gospodarce komunalnej, która, jak wiadomo, została przekazana radom gminnym, rejonowym. Chociażby dostawy paliwa za wydzielone kredyty po cenie dyktowanej przez energetyków wileńskich. A przecież według T. Mickiewicza, gdyby te fundusze trafiły bezpośrednio do rejonu, paliwo można byłoby nabyć po znacznie niższych cenach.

W toku spotkania poruszono też potrzebę 50 proc. dotacji na ogrzewanie domów indywidualnych, co zresztą jak dotychczas nie jest rozstrzygnięte w skali republiki, brakuje bowiem potrzebnych na to 40 mln litów. Mówiono też o trudnościach wynikłych z przekazania parku autobusowego na utrzymanie rejonu, o kłopotach, jakich przysparzają nieporządku w solecznickim urzędzie celnym, o prokuraturze, w której w ciągu dwóch miesięcy zmieniło się trzech prokuratorów, co ujemnie rzutuje na skuteczność walki ze światem przestępczym.

Szczególny jednak niepokój wśród mieszkańców rejonu budzą wykroczenia, ciągłe konflikty powodowane przez stacjonujące w rejonie jednostki wojskowe. Pięknostwo, przemoc, których się dopuścił poszczególni uzbrojeni ludzie, dotychczas nie uzyskały należytej oceny ich zwierzchników. — Zarówno były minister ochrony

kraju A. Butkevičius, jak i obecny L. Linkevičius milczy, nie odpowiadają na interwencje w tych sprawach — twierdził poseł Z. Siemienowicz.

Pracownicy samorządu zwrócili uwagę gości na potrzebę kredytowania rolników na nabycie sprzętu technicznego, który już teraz „ledwo ziple” i za rok, drugi nie będzie czym uprawiać ziemi, na konieczność dotowania produkcji rolnej wytwarzanej na ubogich gruntach, jakie stanowią podstawę w Litwie Południowo-Wschodniej, na potrzebę utworzenia gazety rejonowej, jako że ukazująca się „Šalėlia” nawet za najmniejsze ogłoszenie żąda opłat od samorządu. Poruszono również zagadnienie przedłużenia okresu przejściowego (który się kończy za rok) w powszechnym stosowaniu języka urzędowego, opracowanie statusu strefy przygranicznej, który jest szczególnie aktualny dla mieszkańców rejonu granicznego z Białorusią, wreszcie kwestię podniesienia wynagrodzeń dla pracowników aparatu zarządzającego.

Uwagę przedstawicieli rządu zwrócono też na konieczność wznowienia zamrożonej budowy szpitala-przytułku w Ejszyskach, na budowę domu kultury, na który mieszkańcy czekają 30 lat oraz szkoły-centrum etnograficznego.

Po spotkaniu w samorządzie rejonu goście odwiedzili litewskobiałoruskie przedsiębiorstwo „Stikloplastika”, która zyskała doświadczenie w produkcji łódek i żagłówek, poszczególnych części do samochodów z sztucznego tworzywa. Jak na dzień dzisiejszy, spółka, jak twierdzi jej kierownik Cz. Sokłowicz, nieźle prosperuje. Udało się bowiem zachować kontakty z dostawcami surowca, jak też rynek zbytu. Nabywcomi produkcji „Stikloplastiki” są m.in. Finlandia, Norwegia, Szwecja.

Podczas gdy minister kultury i oświaty D. Trinkūnas spotkał się z pracownikami swej sfery, minister zdrowia J. Brėdikis zapoznał się z warunkami pracy szpitala, premier zwiedził spółkę rolniczą „Bausiai”, zapoznał się z jej możliwościami gospodarczymi. Witający go członkowie spółki W. Szulski oraz V. Švalpa, którzy patronują budowie oddziału przetwórstwa mięsa, próbowali umotywić potrzebę wzniesienia też oddziału przerobki ziemniaków (rejon słynie z ich hodowli), a konkretniej — odrodzenia gorzelni, która przecież latami aż do wypowiedzenia „wojny alkoholowi” była czynna w Solecznickach. Premier odwiedził też przejścia graniczne, gdzie zapoznał się z warunkami pracy celników zarówno solecznickiego, jak też blienikońskiego posterunków celnych.

Później premier rządu, a w jed-

nej osobie lider partii DPPL, spotkał się z przedstawicielami DPPL rejonu. Zagajając spotkanie, sekretarz rejonowego oddziału DPPL V. Vidrickas opowiedział o działalności członków partii, którzy aktywnie uczestniczą w życiu społecznym rejonu, walczą o literałość (?)... A. Šleževičius pokrótce zapoznał zebranych z sytuacją polityczną i gospodarczą republiki, trudnościami, jakie się wyłaniają w dziedzinie ekonomiki, polityki. Zastępca kierownika działu oświaty J. Adamonienė omówiła problemy oświaty rejonu.

— Przy podziale szkół — powiedziała ona, między innymi — podstawowa baza nauczania pozostaje w szkole polskiej lub rosyjskiej. Natomiast w nowo powstałych litewskich są one ubogie, a rodzice będą posyłać swoje dzieci do tej szkoły, która ma zapewnioną dobrą bazę do nauczania. I zwróciła ona też uwagę premiera na konieczność podjęcia bardziej radykalnych kroków przez prokuratora republiki, od której niemal przed rokiem otrzymała listę osób (autonomistów, puczystów), przeciwko którym wszczęto sprawy i dotychczas nie doprowadzono ich do końca. A przecież, stwierdziła J. Adamonienė, połowę tej listy stanowią osoby, które teraz wybrano do samorządu. Chcąc uniknąć powtórzenia podobnej sytuacji w przyszłych wyborach do rad terenowych, trzeba uzyskać ocenę działalności tych osób przez prokuraturę.

Kierowniczka wydziału opieki społecznej A. Tamašauskienė wytuszczyła potrzebę zakładania domu opieki dla ludzi bezdomnych, omówiła problem zakwaterowania sierot oraz inne aspekty opieki. W toku rozmowy poruszono też sprawy rolnictwa, kwestię oceny AK i Żeligowskiego, słowem, wachlarz zagadnień był szeroki.

Wieczorem w Domu Kultury w Solecznickach goście ze stolicy spotkali się ze społecznością rejonu i odpowiedzieli na liczne pytania zgromadzonych.

W toku wizyty premiera i towarzyszących mu przedstawicieli rządu i Sejmu w rejonie, poruszono szereg pilnych kwestii wymagających rozwiązania. Czy wizyta ta owocuje w postaci rozstrzygnięć chociażby pewnej części tych zagadnień, czy podobnie, jak poprzednie odwiedzanie rejonu przez wysoko postawione osoby urzędowe, pozostanie bez echa? Czas pokaze.

Danuta DANOWSKA

NA ZDJĘCIACH: aktualne zagadnienia rejonu były omawiane na spotkaniu w samorządzie goście zwiedzają przedsiębiorstwo produkcji łódek „Stikloplastika”. Fot. T. Wąsławski

Karty naszej historii

Stefan Batory

(28.IX.1533-12.XII.1586)

STEFAN BATORY (Báthory István), książę siedmiogrodzki, ogłoszony przez szlachtę królem Polski i Wielkim Księciem Litwy, przeszedł twardą szkołę życia. Zahartowały go ciężkie i nieszczęśliwe rodzinne kraje — Węgry.

Urodzony 28 września 1533 roku w rodzinnej majątności (Somlyó) z matki Katarzyny Telegdi (Thälegdy Katalin), córki podskarbiego korony węgierskiej, chował się w murach zamku.

„Wychowanie przygotowało chłopca do czynów rycerskich, a skrzydła pomiennej wyobraźni unosiły go w wir bitew, na pola krwi, śmierci i sławy. Wozesnie, od lat piętnastu, wyruszył po raz pierwszy na wyprawę przeciw Turkom”. (Artur Śliwiński, *Stefan Batory*, 1922, Poznań, Łwów, Lublin, Łódź, Wilno, str. 49-50).

Rodzina Batorych odgrywała na Węgrzech wybitną rolę i cieszyła się zasłużoną sławą. W XIII-XIV w.w. ród Batorych rozpadł się na kilka gałęzi. Król Stefan pochodził z linii de Somlyo. Druga gałąź — de Ecsed.

„Pradziad, dziad stryjeczny i ojciec Stefana piastowali godność wojewodów siedmiogrodzkich, wszyscy wstawiali się czynami wojennymi. Siedmiogród do 1540 roku należał do korony węgierskiej, rozdziel wojewodowie z ramienia króla węgierskiego. W 1540 roku ten kraj przeszedł pod zwierzchnictwo sułtana osmańskiego (A.S. str. 53)”. „Od końca XVI wieku Księstwo Siedmiogrodzkie stało się głównym ośrodkiem węgierskim życia narodowego. Gromadziły się tam siły do podjęcia walki o niepodległość. Podstawy tej polityki Siedmiogrodu stworzył Stefan Batory, wybrany przez stany kraju i zatwierdzony przez sułtana w 1575 roku księciem Siedmiogrodu. W niespełna rok po tym triumfującym książę Siedmiogrodu został królem Polski i Wielkim Księciem Litwy (1576)”. (Wacław Felczak, *Historia Węgier*, 1983, Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk, str. 137-138).

Po ucieczce Henryka Walezego (Henryk Valois) wszystkie myśli Stefana Batorego skupiały się na Polsce. Batory zaczynał starać się o koronę polską, lecz rozumiejąc dobrze, że widoków jej otrzymania nie ma wiele; on szlachcic węgierski, od niedawna książę, lecz wasal dwóch monarchów, nie może mierzyć się bogactwem z

wieloma magnatami polskimi i litewskimi; nie może również zaimponować starożytnością rodu, i choć ma twardy charakter i sławę wojenną — rozumie przecież, że tego nie wystarczy, by zasiąść na sławnym tronie Jagiellonów. Ale z uporem do tego zmierza. Nie zwraca uwagi na gniew cesarza, pozornie nawet oddaje mu pierwszeństwo, ale czyni ze swej strony wszystko, żeby nie dopuścić Habsburga do panowania w Polsce i Litwie. To była walka dla dobra jego pogrążonej w nieszczęściu ojczyzny, bo koniec Siedmiogrodu — to śmierć Węgier.

Interes Rzeczypospolitej łączył się w umyśle Batorego z najżywniejszym interesem Węgier, dla których chce żyć. Myśli o koronie dlatego, że ta korona nie przeszkadza być patriotą węgierskim, wrogiem cesarza i sułtana. Wasal cesarza i wasal sułtana miał stanąć w ich oczach jako niezależny monarcha, król i wielki książę wielkich państw. Trzeba było mieć niezłomną wiarę w swoje siły, żeby w istniejących okolicznościach wyciągać ręce po koronę.

„Batory szybko uregulował sprawy Siedmiogrodu, powierzył rządzą krajem bratu Krzysztofowi (Bathory Kristof), a 8 lutego 1576 roku złożył uroczystą przysięgę na pecta conventa wobec poselstwa polskiego” (A.S. str. 67).

Pacta zobowiązywały nowego króla do odzyskania na carstwie moskiewskim ziem utraconych, a obok innych zobowiązań także zaślubienie Anny Jagiellonki.

„Warszawska elekcja (1576 r.) Batorego podniosła prestiż Księstwa Siedmiogrodzkiego. Cesarz Maksymilian, pokonany przez Batorego w Siedmiogrodzie musiał wreszcie pogodzić się z faktem powstania niezależnego Księstwa Siedmiogrodzkiego. Tym bardziej, że po objęciu przez Batorego tronu Jagiellonów Siedmiogród połączył się z Polską unią personalną”.

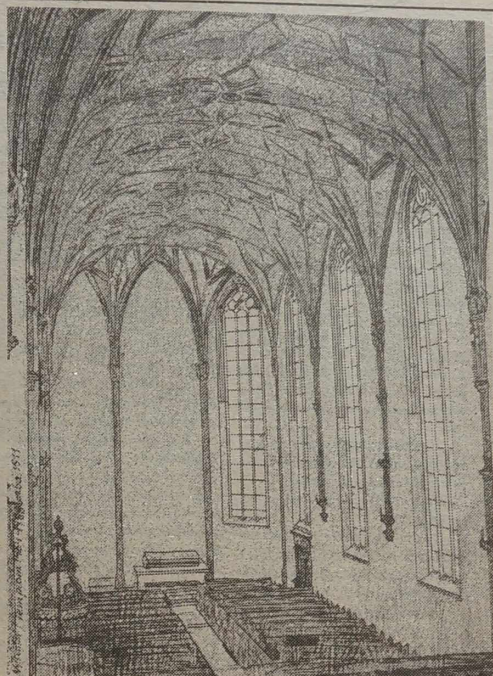
„Po Walezym objął tron Polski i Litwy człowiek będący pod wieloma względami jego przeciwieństwem. Tamten był młodzieńcem, ten — mężczyzną po czterdziestce, znanym ze zwycięskich sukcesów na polach bitew. Henryk wprowadził na tron magnaterię, nie tylko katolicką, Batorego — głosy szlachty. Ona to 15 grudnia 1575 roku okrzyknęła królową Anną Jagiellonkę, „przydając jej za małżonka” siedmiogrodzkiego Księcia”. (Danuta Wójcik-Górska, *Król niemalowany*, 1983, str. 44).

„Stefan Batory dał się poznać w roli utalentowanego stratega. Po załatwieniu sprawy gdańskiej przystąpił do najdonioślejszego dzieła swego życia — do walki z Moskwą, wyparcia Iwana Groźnego z zagarniętych przez niego Inflant. Trzy w krótkich odstępach czasu po sobie następujące kampanie moskiewskie Batorego, znaczone zdobyciem Połocka, Wielkich Łuk, szeregu grodów i zamków, zagrożeniem samej Moskwy i obłożeniem Pekowa szeroko wswawili jego imię.

Śmierć Batorego (12 grudnia 1586) zastała go w trakcie gorączkowego montowania ligi antytureckiej oraz przygotowań do nowego pochodu na Moskwę”. (Poczet Królów i Książąt Polskich. W., 1978, Janusz Tazbir, *Stefan Batory*, str. 361).

W galerii wielkich statystów i wodzów Stefan Batory należy do osobliwych postaci. „Pod każdym względem to był mąż niezwykły. Szlachcic węgierski wyniesiony ze skromnego wojewody na kilka z najpiękniejszych tronów w Europie, dbał wielce o godność monarszą, ale umiał również być oszczędnym, prostym, skromnym. Poprzestając zawsze na małym, w czasie wojny był po spartańsku, nie szukał wygód”. (A.S. str. 258).

Opracował Kęstutis JUREVIČIUS

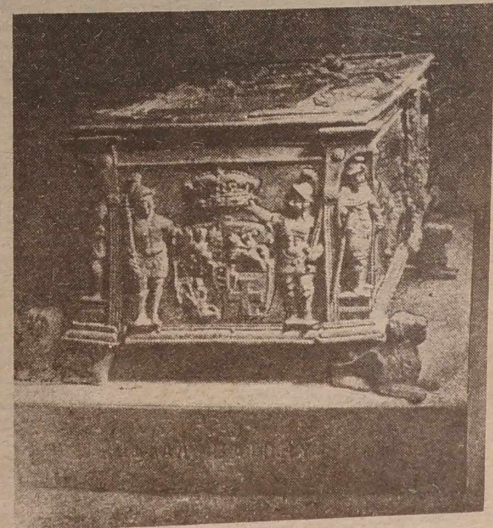

500-lecie rodowej świątyni Batorych w Nyirbatorze

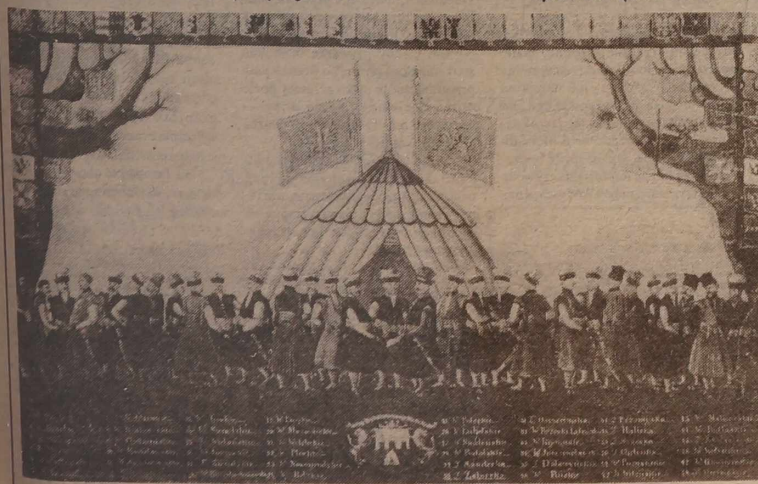
Dane historyczne o domu Batorych, na podstawie których zarysowują się wyraźne linie genealogiczne tego rodu, sięgają XIII wieku.

W XVI wieku ród podzielił się na dwie gałęzie, których protoplastami byli Łukasze (Leukes de Bathor de Ecsed) i Władysław (Laszlo de Bathor de Somlyo). W obu gałęziach często spotykamy się z imieniem Stefana. Mniej więcej w ciągu jednego stulecia czterech Stefanów było w rodzie Ecsed; przyszli do światu w czwartym, piątym, szóstym i ósmym pokoleniu. Od początku XV wieku do początku XVII w. w rodzie Somlyo także było pięciu mężczyzn o imieniu Stefan, w trzecim, czwartym, piątym, szóstym i siódmym pokoleniach,

Obecnie na Węgrzech, w miasteczku Nyirbátor zachował się kościół pod wezwaniem św. Jerzego. Architekt, Brat Johannes (zbudował go w latach 1479-88, jako rodową świątynię Ecsed Batorych). Od 500 lat w tym kościele stoi trumna z prochami inicjatora budowy tej świątyni, ówczesnego wojewody Transylwanii Stefana Batorego z piętego pokolenia Ecsed (?- 1493). Od 1452 r. sprawował rządy w Transylwanii, pokonał Turków w bitwie pod Kenyerméro w 1479 r., podpisał Umowę Presburską z 1491 r. (na zdjęciu: rysunek plastyczny, historyka i dziennikarza Kęstutisa Jurevičiusa — wnętrza kościoła w Nyirbátorze).

Groby Królewskie na Wawelu. Trumna Stefana Batorego (1587 r.), restaurowana w latach 1588 i 1873-4. Fot. Raimondas Urbakavičius

„Szlachta na polu elekcyjnym” (XVIII w. — malarz nieznan, ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Rzeszowie).

Tymczasowe przepisy reżimu pasa przygranicznego Republiki Litewskiej

Część ogólna

1. Tymczasowe przepisy reżimu pasa przygranicznego Republiki Litewskiej zostały opracowane w ramach realizacji ustawy Republiki Litewskiej o granicy państwowej i ustawy Republiki Litewskiej o ochronie granicy państwowej.

2. Przepisy te regulują:
2.1. Wjazd do pasa przygranicznego Republiki Litewskiej (dalej zwane: pasem przygranicznym) przez obywateli Republiki Litewskiej i obywateli państw innych państw;
2.2. działalność produkcyjną, gospodarczą i inną osób fizycznych i prawnych w pasie przygranicznym;
2.3. przejazd pociągów przez pas przygraniczny;
2.4. żegluga statków po morzu terytorialnym i na zatokach, rzekach, jeziorach i innych zbiornikach wodnych pasa przygranicznego (dalej zwanych wodami pasa przygranicznego);
2.5. wjazd osób urzędowych instytucji kontroli Republiki Litewskiej do pasa przygranicznego i działalność na jego terenie.

3. Do pasa przygranicznego zaliczane są: miejscowości, miasta i inne jednostki terytorialno-administracyjne położone w odległości do 5 kilometrów w głąb terytorium od linii granicy państwowej Republiki Litewskiej (dalej zwanej granicą państwową) albo od linii brzoju, jeżeli granica państwowa przebiega po morzu, zalewie, jeziorze, rzecze lub innym zbiorniku wodnym.

4. Szerokość pasa przygranicznego zależy od gęstości zaludnienia, działalności produkcyjnej i gospodarczej mieszkańców oraz jej znaczenia ekonomicznego, jak też od warunków naturalnych i innych okoliczności lokalnych.

5. Obręb pasa przygranicznego zaznacza się standardowym znakiem drogowym „nazwa obiektu” (na niebieskim tle prostokątnego znaku widnieją napisy białymi literami „Pas przygraniczny”).

6. Linia przygraniczna jest częścią pasa przygranicznego o szerokości 5 metrów, znajdująca się przy linii granicy państwowej albo na brzegu, jeżeli granica państwowa przebiega po morzu, zalewie, jeziorze, rzecze czy innym zbiorniku wodnym (kierując się instrukcją ustawiania znaków granicznych, którymi w terenie zaznacza się granicę państwową).

Na linii przygranicznej wycina się las, drzewa, zarośla, wykarczowuje się pnienie drzew i krzaków, kosi się trawę, aby dobrze były widoczne dwa sąsiednie znaki graniczne.

Ze środków przydzielanych Ministerstwu Ochrony Kraju linię przygraniczną uprawia się, obsiewa trawami wieloletnimi, a w razie potrzeby wycina się na nim drogi i ścieżki, potrzebne do ochrony granicy państwowej.

7. Projekty urządzeń pasa przygranicznego, wznoszonych w kompleksach przyrodniczych, powinny być uz-

godnione z Departamentem Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej.

Wjazd obywateli Republiki Litewskiej i obywateli państw innych państw do pasa przygranicznego i pobyt na jego terenie

8. Obywatele Republiki Litewskiej i osoby, posiadające prawo do obywatelstwa Republiki Litewskiej, wjeżdżają do pasa przygranicznego bez przepustki.

8.1. Obywatele Republiki Litewskiej — po okazaniu dowodu osobistego obywatela Republiki Litewskiej;

8.2. osoby, mające prawo do obywatelstwa Republiki Litewskiej — po okazaniu dowodu osobistego lub zrównanego z nim dokumentu i świadectwa o zachowaniu prawa do obywatelstwa Republiki Litewskiej.

9. Obywatele państw obcych i osoby bez obywatelstwa mogą udawać się do pasa przygranicznego i stać w nim zamieszkać mając dowód osobisty lub zrównane z nim dokument, przepustkę i inne dokumenty, które są wydawane w trybie ustalonym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

10. Dzieci do lat 16 mogą udawać się do pasa przygranicznego po okazaniu zaświadczenia placówki dydaktycznej — metryki urodzenia lub zaświadczenia z miejsca zamieszkania.

11. Osoby, przejeżdżające przez granicę państwową lub przez pas przygraniczny i granicę państwową tranzytem powinny posiadać dokumenty tożsamości, przepustki ustalone formy, jak też inne dokumenty, potwierdzające legalny ich przejazd.

12. Osoby, które weszły (wjechały) do pasa przygranicznego bez zezwolenia osób urzędowych Służby Ochrony Granicy Państwowej (dalej — Służba Ochrony Granicy Państwowej) uważane są za naruszczyteli reżimu pasa przygranicznego i są karane zgodnie z ustawami Republiki Litewskiej.

Działalność produkcyjna, gospodarcza i inna osób fizycznych i prawnych w pasie przygranicznym

13. Tryb użytkowania zasobów naturalnych (rybołówstwo, zbieranie jagód, grzybów, ziół leczniczych i innych roślin) w pasie przygranicznym ustala Departament Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej wspólnie z Ministerstwem Leśnictwa i Ministerstwem Rolnictwa po uzgodnieniu ze Służbą Ochrony Granicy Państwowej.

14. Polować w pasie przygranicznym zezwala się w trybie ustalonym przez Ministerstwo Ochrony Kraju, Ministerstwo Leśnictwa i Departament Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej.

Zabrania się wydzierżawienia terenów łowieckich położonych między liniami i zaporami inżynierskimi (zaświekami z drutu kolczastego z sygnalizacją) granicy państwowej Republiki Litewskiej i Rzeczypospolitej Polskiej.

Ochronę, rekultywację i wyrąb lasów państwowych w pasie przygranicznym organizują leśnictwa i parki

narodowe po uzgodnieniu ze Służbą Ochrony Granicy Państwowej.

15. Pracownicy obsługujący (nadzorujący i remontujący) linie telekomunikacyjne, magistrale gazowe, naftowe i elektryczne do linii przygranicznej są wpuszczani po okazaniu specjalnej przepustki, wydanej przez Służbę Ochrony Granicy Państwowej na podstawie spisów zgłoszonych przez zainteresowane służby państwowe, jak też legitymacji służbowej.

16. Inna działalność gospodarcza w pasie przygranicznym prowadzi się w trybie ustalonym przez ustawy Republiki Litewskiej.

Przejazd pociągów przez pas przygraniczny

17. Osoby, przekraczające pociągami granicę państwową lub pas przygraniczny i granicę państwową tranzytem, powinni posiadać dokumenty tożsamości, zezwolenia na przekraczanie granicy państwowej.

18. Obywatele Republiki Litewskiej i państw obcych, przekraczający i przyjmujący na stacjach kolejowych i odcinkach międzystacyjnych pociągi (jak też sprawdzający wizy podróżnych), i osoby urzędowe Państwowej Inspekcji Kolejowej, kontrolujące pracę przewoźników w pasie przygranicznym, powinni posiadać przepustki o ustalonej formie, wydane przez Służbę Ochrony Granicy Państwowej na podstawie list zgłoszonych przez Ministerstwo Komunikacji, jak też legitymacje służbowe.

19. Służby państw obcych, uczestniczące w przekazywaniu i przyjmowaniu pociągów na pogranicznych stacjach kolejowych mają prawo umieszczać napisy w swym języku i godło oraz flagę swego państwa na przydzielonych im budynkach i pomieszczeniach służbowych. Te służby na przygranicznych stacjach kolejowych kierują się ustawami swego państwa, a ocena prawna ich działań powinna być taka sama, jak i na terytorium ich państwa.

20. W przypadkach klęsk żywiołowych lub awarii na przygranicznym odcinku kolei należy kierować się między państwowymi porozumieniami w sprawie komunikacji przygranicznej i przewożenia kolejami szczególnie niebezpiecznych ładunków, jak też innymi porozumieniami albo stosować tryb ustalony przez Ministerstwo Ochrony Kraju i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Żegluga statków na morzu terytorialnym i na wodach pasa przygranicznego

21. Wszystkie samobieżne i niesamobieżne (rzeczne, drobne, małe, sportowe, żaglowe) statki (dalej zwane — statkami), które są lub bieżą na wodach pasa przygranicznego, na wybrzeżu Morza Bałtyckiego i w akwatorium Państwowego Portu Morskiego w Kłajpedzie, jak też pływają tranzytem przez morze terytorialne czy wody pasa przygranicznego z wód wewnętrz-

nych Republiki Litewskiej czy państwowego portu morskiego w Kłajpedzie, powinny przestrzegać następujących przepisów żeglugi:

21.1. po morzu terytorialnym i w wodach pasa przygranicznego mają prawo pływać te należące do mieszkańców, przedsiębiorstw, instytucji, firm i organizacji Republiki Litewskiej statki, które są zarejestrowane w Inspekcji Kontroli Państwowej i Bezpieczeństwa Żeglugi Transportu Wodnego Republiki Litewskiej lub w urzędzie kapitana Kłajpedzkiego Państwowego Portu Morskiego. Wyszczególnieni mieszkańcy, przedsiębiorstwa, instytucje, firmy i organizacje dane o rejestracji statków powinny przedstawić strażnikom (punktem kontroli granicznej) ochrony granicy państwowej;

21.2. wyszczególnione statki powinny być oznakowane w trybie ustalonym przez Inspekcję Kontroli Państwowej i Bezpieczeństwa Żeglugi Transportu Wodnego Republiki Litewskiej;

21.3. kapitanowie statków żaglowych (jachtów), wypływając na morze terytorialne, powinni okazać Służbie Ochrony Granicy Państwowej bilet, akt lustracji technicznej (ważny w ciągu jednego roku), świadectwo kwalifikacji kapitana, listę członków załogi statku zatwierdzoną podpisami i pieczęciami albo przeświadczenia statku, albo wypuszczającego kapitana portu, dyrektora jacht klubu, bądź inspektora rejestru statków sportowych.

22. Sternicy statku (kapitanowie) — obywatele Republiki Litewskiej, innych państw, osoby bez obywatelstwa, mieszkające w Republice Litewskiej — wypływając na morze terytorialne i wody pasa przygranicznego, powinni posiadać dowód osobisty czy zrównane z nim dokument, świadectwo sternika, listę członków załogi, paszport techniczny albo inne dokumenty wyszczególnione w aktach prawnych Republiki Litewskiej.

23. Sternicy (kapitanowie) statków przed wypłynięciem na morze terytorialne lub wody pasa przygranicznego powiadają o czasie opuszczenia miejsca bazowania dyżurnego najbliższej strażnicy (punktu kontroli granicznej) ochrony granicy państwowej. Te zasady nie stosuje się wobec osób urzędowych Departamentu Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej, Państwowej Inspekcji Kontroli Lasów Ministerstwa Leśnictwa i Państwowej Inspekcji Kontroli Żeglugi Transportu Wodnego Republiki Litewskiej oraz Państwowego Zarządu Dóg Wodnych Litwy, ustalających naruszenia ustaw o ochronie środowiska i ochronie lasów, jak też przepisów bezpieczeństwa żeglugi oraz sprawujących nadzór techniczny nad drogami wodnymi. Te osoby urzędowe powinny posiadać specjalne przepustki wydane przez Służbę Ochrony Granicy Państwowej na podstawie list zgłoszonych przez Departament Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej, Leśnictwa, parki narodowe oraz Ministerstwo Komunikacji jak też legitymacje służbowe.

24. Osoby prywatne drobnymi statkami mogą pływać po wodach pasa przygranicznego tylko o jasnej porze doby; o ciemnej porze doby — wyłącznie po uzgodnieniu ze Służbą Ochrony Granicy Państwowej.

25. Obywatele państw obcych statkami zarejestrowanymi w tych państwach mogą pływać na morze terytorialne i wody pasa przygranicznego, przestrzegając porozumień między państwowymi.

26. Sternicy (kapitanowie) statków, członkowie załóg i podróżni na morzu terytorialnym i w wodach pasa przygranicznego powinni przestrzegać przepisów portowych, nawigacyjnych, celnych, higienicznych i radiotelegraficznych.

27. Przystanie statków, znajdujące się na wybrzeżu morza terytorialnego i na wodach pasa przygranicznego, jak też na akwatorium Kłajpedzkiego Państwowego Portu Morskiego, powinny odpowiadać następującym wymaganiom:

27.1. być strzeżone;

27.2. posiadać stałą łączność techniczną ze strażnicą ochrony granicy państwowej (punktem kontroli granicznej), w której obrębie znajduje się przystań;

28. Sternicy (kapitanowie) statków nie mają prawa w nieprzeznaczonym do tego miejscu wysadzać czy zabierać ludzi, wydładować czy przeładowywać towarów, z wyjątkiem tych przypadków, gdy:

28.1. następuje awaria lub klęska żywiołowa;

28.2. trzeba wysadzić czy zabrać chorego lub ranego;

28.3. dokonuje się państwowej kontroli w kwestiach ustaw o ochronie środowiska;

28.4. dokonuje się przemysłowego rybołówstwa i naukowych badań ryb.

29. Jechać środkami technicznymi lub iść pieszo przez zamknięte wody pasa przygranicznego (nie wjeżdżając lub nie wchodząc na linię przygraniczną) zezwala się wyłącznie w czasie i kierunkach (trasach) wskazanych przez samorządy terenowe, uzgodnionych z najbliższą strażnicą (punktem kontroli granicznej) ochrony granicy państwowej.

Wjazd osób urzędowych Instytucji kontroli Republiki Litewskiej do pasa granicznego i działalność na jego terenie

30. Osoby urzędowe Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Departamentu Cel przy Ministerstwie Finansów i Państwowej Drogoj Inspekcji Transportowej przy Ministerstwie Komunikacji udają się do przygranicznych komór celnych na pasie przygranicznym bez ograniczeń posiadając legitymacje służbowe.

31. Osoby urzędowe służb Departamentu Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej i Państwowej Inspekcji Kontroli Lasów Ministerstwa Leśnictwa, ustalających naruszenia w kwestiach ustaw o ochronie środowiska i ochronie lasów oraz stale pracujących w lasach i rezerwach państwowych, położonych w pasie przygranicznym, jak też pracownicy organizacji obsługujących drogi samochodowe, układający, remontujący i nadzorujący drogi w pasie przygranicznym, i pracownicy służb niektórych infrastruktury umiejscowionych w pasie przygranicznym wpuszczani są do pasa przygranicznego bez ograniczeń na podstawie list osób urzędowych i środków transportowych przedstawionych naczelnikowi strażnicy (punktu kontroli granicznej) ochrony granicy państwowej, posiadając legitymacje służbowe.

Zasady końcowe

32. Pracownikom, którzy nie należą do Służby Ochrony Granicy Państwowej zezwala się wejść na terytorium obiektów (kompanii, kwater, strażnic, posterunków obserwacji technicznej) ochrony granicy państwowej, znajdujących się na pograniczu Republiki Litewskiej wyłącznie za zezwoleniem dowódcy czy jego bezpośredniego zwierzchnika.

33. Przepisy te obowiązują wszystkie przedsiębiorstwa, instytucje, organizacje, inne podmioty gospodarki Republiki Litewskiej, jak też wszystkie osoby prawne i fizyczne, znajdujące się na terytorium Republiki Litewskiej. Jeżeli w podpisanych przez Republikę Litewską umowach między państwowymi przewiduje się co innego, to należy kierować się tymi umowami.

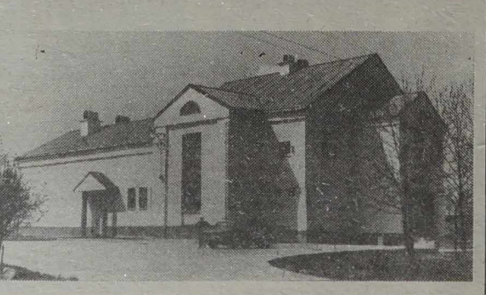
34. Reżim pasa przygranicznego kontroluje Służba Ochrony Granicy Państwowej.

35. Osoby, które naruszają te przepisy, ponoszą odpowiedzialność w trybie ustalonym przez ustawy Republiki Litewskiej.

Druga młodość ośrodka kultury

Przez dłuższy czas dukszański Dom Kultury w rejonie Ignalina (dziś Miejski Ośrodek Kultury) był w stanie opłakany. Po wyremontowaniu obecnie budynek odzyskał drugą młodość. Z przyjemnością ćwiczą tu artyści-amatorzy, przyjmują się pracują ich kierownictwu.

Tekst i foto A. Zibolla

NA TEMATY
PRAWORZADNOŚCI

Pomóżmy demaskować przestępstwa!

Kryminalna sytuacja w rejonie wileńskim jest bardzo skomplikowana. Świadczą o tym codzienne komunikaty komisariatu policji rejonu o przestępstwach: kradzieżach wszelkiego mienia, w tym pojazdów, chuligaństwie, rabojach, włamaniach, gwałtach, zabójstwach itd. Przy tym wszystkim coraz częściej są przypadki organizowanej przestępczości, korupcji i grasowania mnóstwa grup tzw. reketów. Reket boleśnie dokucza również nowo organizowanym spółkom akcyjnym, prywatnym przedsiębiorstwom itd. na terenie Wileńszczyzny. Szczególnie dokucza bardziej zaradnym w interesie i bogatszym. Jak stwierdził komisarz policji kryminalnej rejonu wileńskiego Józef Stankiewicz, biznesmeni, przedsiębiorcy i prywatni handlowcy są poważnie narażeni na ryzyko. Po prostu pokutuje (jako zasada) płacenie przestępcom daniny od zysków. Co najgorsze nie każdy poszkodowany obywatel zgłasza się na policję, by ujawnić i pociągnąć do odpowiedzialności przestępców. Przedsiębiorcy i handlowcy wolą dla świętego spokoju dawać "haracz" reketom i niby spokojnie nadal prowadzić własny interes. Sądzą, że zorganizowanej przestępczości nie wykorzeni się: bowiem zatrzymanych przestępców zaraz po areszcie przewożymy wypuszczają się na wolność.

Nie wszyscy uczciwi ludzie na szczęście mogą się pogodzić z tym, że pracując od rana do wieczora muszą bezinteresownie oddawać część dochodów dla świata przestępczego. Zawiadomiją po prostu policję, ufając organom praworządności, które przeciw zachowują tajemnicę śledztwa.

W końcu lipca na sygnały społeczności pracownikom policji kryminalnej rejonu wileńskiego udało się zatrzymać 7 podejrzanych o reket na terenie miasta Niemenczyna. To są młodzi ludzie w wieku lat 22-30, mieszkańcy rejonu (jeden z nich — z miasta). Są w areszcie przewożymy. Śledztwo

w tej sprawie prowadzi departament śledczy republiki.

W końcu sierpnia br. zostali ujęci 3 osoby podejrzane o reket, które wymagały danin od spółek, właścicieli kiosków i sklepów na terenie Solennik. Są to też młodzi ludzie nigdzie nie pracujący, wysportowani.

Policja rejonu obserwowwała też grupę przestępczą, która zbierała haracz w okolicach Mejszagoły. Od dochodu wszelkich właścicieli wymagała określonej sumy w procentach, którą po kolejnym rozliczeniu się zwiększała. Była rzeczywiście niebezpieczna. W razie nieposłuszeństwa, groziła użyciem przemocy, a nawet zagładą rodziny.

Jak już informowaliśmy, 15 listopada br. pracownicy kryminalnej policji komisariatu wileńskiego zatrzymali na gorącym uczynku 7-osobową grupę reketów. Podjęli oni do sklepu "Zalgris" czterema zagranicznymi samochodami, by odebrać w umówionym miejscu swój haracz.

Zatrzymano podejrzanych: kierowcę firmy "Credo" Igora Wojewodę, wicedyrektora klubu sportowego "Kosmos" Aleksandra Kisielową, wicedyrektora firmy "Vilnyus" Igora Maszkalowa, byłego mistrza kickboxingu Rimantasa Cizikasa, trenera sekcji baseballu Algisa Petkevičiusa, członka firmy handlowej Anatolija Moniutę i ob. Kazachstanu Olega Maskalowa.

Ktośkolwiek z obywateli RL oraz mieszkańców rejonu wileńskiego uderzył lub był narażonym świadkiem w dokonanych przestępstwach przez powyżej wymienione grupy podejrzanych proszeni są o skontaktowanie się z prokuraturą rejonu wileńskiego, telefon 73-25-10 (na życzenie można zachować anonimowość), lub do departamentu śledczego republiki.

Leokadia DROZD

- Kursy walut: 9.30, 10.30, 11.30, 12.30.
- Przegląd prasy: 9.45.
- Godzina rosyjska: 10.00, 15.00.
- Koncert żywe: 11.05, 19.30.
- Serwis kulturalny: 11.30, 14.30.
- Kuferek radia "Znad Wili": 12.05.
- Sport: 13.30, 21.30.
- Program "Astrologia dla każdego": 15.30 (wtorek i czwartek).
- Konkurs "3 x tak": 17.05.
- Dzisiaj w telewizji: 17.30.
- Godzina litewska: 18.00.
- Dobranocka: 20.30 (sobota, niedziela — konkurs dla najmłodszych).
- Konkurs wieczorny: 22.05.
- Muzyczna noc: 24.00.
- Dział reklamy radia "Znad Wili": 20.50 Vilnius, al. Laisvės 60, tel. 42-94-57.

Znad Wili

Radio 73.34 / 103.8 FM

Radio „Znad Wili” codziennie proponuje następujące pozycje programów:

- Serwis informacyjny: od 6.00 do 23.00 co godzinę.
- Radio-budzik: 6.05.
- Kalendarium historyczne: 7.15.
- Konkurs poranny: 7.30.
- Serwis BBC: 8.00, 19.00, 23.00.
- Horoskop: 8.15, 9.15.
- Gość radia „Znad Wili”: 8.30.

Lietuvos paštas ABONEMENTAS laikraščio žurnalo SP-1f
"Kurier Wileński" (leidinio indeksas)
(leidinio pavadinimas) Kompiuterio skaičius
199 metų mėnesiams:
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Kam
Kur
(pašto indeksas, adresas)

Lietuvos paštas ABONEMENTAS PRISTATYMO KORTELE laikraščio žurnalo SP-1f
"Kurier Wileński" (leidinio indeksas)
(leidinio pavadinimas) Kompiuterio skaičius
199 metų mėnesiams:
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Kam
(prenumeratoriaus vardas ir pavardė)
galves kodas galves pavadinimas namas butas
Kur
(pašto indeksas) (miestas, rajonas)

SPORT

PIŁKA RĘCZNA. W Norwegii dobiegła końca pierwsza część mistrzostw świata w piłce ręcznej kobiet. Zakończyły się zmagania w grupach celem wyłonienia zespołów, które będą kontynuować walkę o medale.

Nie powiedzio się szczytnikom Litwy, które trafiły do bardzo silnej grupy „B”. Po przegranej z Danią Litwinki uległy następnie drużynie Rosji — 19:26 i handbolistkom Korei Płd. — 24:26. Z tej grupy do dalszych gier awansowały Dania, Rosja i Korea Płd. Zespół Litwy będzie walczył o 13-16 miejsce w mistrzostwach.

W grupie „A” reprezentantki Polski po wygranej z Hiszpanią zremisowały z Węgrami — 25:25 i przegrały z Norwegią — 16:23. W innych spotkaniach Norwegia pokonała Hiszpanię — 20:16, a Węgierki wygrały z Hiszpankami — 22:13. W ten sposób do drugiej rundy mistrzostw z tej grupy awansowały zespoły Norwegii, Węgier i Polski. 12 najlepszych zespołów zostało teraz podzielonych na 2 grupy. Oto ich

składy: I — Norwegia, Węgry, Polska, Dania, Rosja i Korea Płd. II — Szwecja, Rumunia, Niemcy, Czechy i Słowacja, Austria, USA. Drużyny z grup eliminacyjnych już nie będą spotykały się między sobą, a punkty przez nie zdobyte będą wliczane w drugiej rundzie.

* W Kownie reprezentacja Litwy rozegrała kolejny mecz w ramach eliminacji do mistrzostw Europy. Tym razem jej przeciwnikiem był zespół Norwegii. Mimo prowadzenia po pierwszej połowie gry — 10:8 Litwinki minimalnie przegrali spotkanie — 21:22. Następny mecz handbolistki naszej republiki rozegrają 26 grudnia ze Słowenią.

TENIS. W Szawlach odbył się drużynowy kwalifikacyjny turniej kobiet o prawo awansu gry w przyszłym sezonie w rozgrywkach o stopień wyższy. W finale turnieju spotkały się zespoły Słowacji i Łotwy. Zwyciężył pierwszy — 2:1. Te właśnie dwie drużyny wywalczyły awans. Reprezentacja Litwy po wygraniu w ostatnim spotkaniu z Lichtensteinem zajęła w turnieju 5 lokatę.

TENIS STOŁOWY. W Sztokhol-

mie zakończyły się międzynarodowe mistrzostwa Szwecji. Jest to jeden z najbardziej mocno obsadzonych turniejów. Pięknie spisali się w nim weterani z Polski A. Grubba. Po wspaniałej grze pokonał on w finale Chińczyka Chen Xinhua — 3:2 i został mistrzem.

NARCIARSTWO. We włoskiej miejscowości Santa Catarina odbyły się kolejne zawody w ramach Pucharu Świata w narciarstwie alpejskim. Kobiety dwukrotnie zmagaly się na trasie slalomu-giganta. W pierwszej rundzie zwyciężyła Austriaczka A. Wachter, a w drugiej jej rodaczka U. Maier. W łącznej klasyfikacji tej konkurencji zdecydowanie prowadzi Wachter. W slalomie specjalnym najlepiej spisała się przedstawicielka Szwajcarii F. Schneider.

PIŁKA NOŻNA. Brazylijski klub „Sao Paulo” zdobył superpuchar Ameryki. Dwa spotkania z inną drużyną brazylijską „Flamengo” zakończyły się remisem z identycznym wynikiem — 2:2. W pomocowych rzutach 11-metrowych był jednak lepszy — 6:5.

Bankas HERMIS

Bankas HERMIS

Bankas HERMIS

Bankas HERMIS

ogłasza:
emisję akcji nowego banku, zarejestrowaną w Republikańskiej Komisji Papierów Wartościowych!

informuje:
podstawowy kapitał banku jest zwiększany do 30 milionów litów!

zaprasza:
kupujcie akcje banku — cena jednej 550 litów!

przypomina:
akcjonariusze banku do 5 grudnia mają prawo nabywać akcje za wartość nominalną — 500 litów.

Jogailos 9/1, Vilnius, tel. 22-67-72, 22-47-57

PATIKRINKITE ABONEMENTO ŪŽPILDYMA

Ant abonemento turi būti kasos aparato atspaudas. Įforminant prenumeratorą (peradresavimą) ne kasos aparatu, ant abonemento turi būti pašto kalendorinis žymeklis. Tuo atveju abonentas prenumeratoriui išduodamas su kvitu apie prenumeratoras (peradresavimą) apmokėjimą.

Įforminant laikraščio ar žurnalo prenumeratorą, taip pat ir peradresuojant leidinį, prenumeratorius užpildo abonentą su pristatymo kortele netrumpindamas, įskaitomai, laikydamasis kainoraščio sąlygų.

DROGO SKUPIJAME

czeki inwestycyjne.
Rozliczamy się od razu.
Vilnius, Jasinskio 1/8,
tel. 22-31-70.
(Zam. 2730)

STALE ORGANIZUJEME WYCIEZKI PO ZAKUPY

DO WARSZAWY
NA STADION.
Vilnius, tel. 22-42-45.
(Zam. 2797)

SKUPIJAME

CZEKI INWESTYCYJNE.
Pracujemy w godz. 9.30
— 13.00 i 14.00 — 18.00 (w
dniach pracy).
Zwracać się: Vilnius, Li-
goniūnės 6, tel. 22-10-24.
(Zam. 2700)

S.T.P.

Pogrąžiamy į gilų bėgimą
i smurto žengiamą koją. Ką
žinoti i nauczycielek.
Krystynė BAGDZIEWICZENE
i wspoluczamy bliskim.

Nauczyciele i uczniowie
Wileńskiej Szkoły
Średniej im. Adama
Mickiewicza

S.T.P.

Podzieliame bėgimą
nabližesiu su związku z przed-
czesnym zgonem byle wy-
chowawczy. Krystynė
BAGDZIEWICZENE
Absolwenci 34 promocji
Wileńskiej Szkoły
Średniej im. Adama
Mickiewicza

SKLEP JUBILERSKI

„PERLAS“

skupuje złoto wszystkich prób,
ordery Lenina, platynę, srebro
techniczne, pallad.
Rozliczamy się od razu!
Vilnius, Naugarduko 30, tel. 26-
15-56.
(Zam. 2749)

SPRZEDAJE SIĘ

skórzane kurtki ze skrawków
na naturalnym futrze (45-48 USD),
wełniane szalik (6 Lt).
Vilnius, tel. 77-64-93.
(Zam. 2791)

SPRZEDAJEME

„HERBALIFE“.

Ceny najniższe.
Vilnius, tel.: 65-16-72, 65-22-
38.
(Zam. 2702)

FIRMA TURYSTYCZNA

wypożycza autokar w celach
podróży komercyjnych do Warsza-
wy.
Vilnius, tel. (8-22) 63-73-77.
(Zam. 2792)

DROGO SKUPIJAME

CZEKI INWESTYCYJNE
w Wilnie i rejonie wileńskim.
Zwracać się: Vilnius, Kalvarijų
62 (gab. 1), tel. 73-21-72.
(Zam. 2740)

Ośrodek szkolenia kierowców

ORGANIZUJE KURSY
kierowców.
Vilnius, tel. 45-76-58.
(Zam. 2790)

WYKONUJĘ

pomniki, nagrobki, ogrodzenia
i in. z granitu.
Vilnius, Algirdo 48, tel. 63-99-
65, Zietelos 6 (dawna Kuršių), tel.
63-05-58.
(Zam. 2819)

DROGO SKUPIJAME WSZEKIEJ PROBY ZŁOTO, PLATYNĘ,

Vilnius, tel. 63-72-04.
(Zam. 2773)

**DROGO SKUPIJAME
ZŁOTO, PLATYNĘ
KĄDEKJ PROBY,
ORDERY LENINA.
ROZLICZAMY SIĘ OD RAZU!**
Pracujemy każdy dzień od godz. 9 do 20.
Vrublevskio 2, koło placu Katedralnego,
Vilnius, tel. 22-70-17
★★★★★

EKRANY

PERGALĖ — „Wizyta w Amery-
ce“ (USA, komedia) — o 12, 14, 16, 18.
20.

VILNIUS — „Naga prawda“
(USA, komedia) — o 11.30, 13.40,
15.45, 18, 20.10.

AUSRA — „Mój kierowca“ (USA,
komedia) — o 10.30, 12.20, 14.10,
18.30, 20.20. „Jak trzej muszkietero-
wie“ (Indie, 2 serie) — o 16.

KALENDARIUM

* Wtorek (30.XI) jest 334 dniem
1993 r. Do końca roku 31 dni.
* Znak Zodiaku — Strzelec.
* Imieniny: Andrzeja, Justyny,
Maury.

* Wschód Słońca — 8.17, zachód
— 15.58. Długość dnia 7 godz. 41 min.

POGODA

Litewska Służba Hydrometeorolo-
giczna przewiduje na 30 listopada zach-
murzenie z przejaśnieniami, bez
opadów, wiatr południowy — wschodni,
umiarkowany. Temperatura 4-6 stop-
ni mrozu.

W ciągu następnych dwóch dni bez
opadów, temperatura w nocy — 7-12
w dzień 1-6 stopni mrozu.

TELEWIZJA

WTOREK, 30 LISTOPADA

LTV

8.00 — Panorama. 8.30 — Wiado-
mości w jęz. niemieckim. 8.55 — Wiado-
mości w jęz. francuskim. 9.20 —
„Rajską plażę“. 9.45 — 10.15 — Witalj,
Francjo. 18.00 — Dziennik. 18.10 —
Program dla dzieci. 18.50 — Wiado-
mości (ros.). 19.00 — Dziennik BBS.
19.30 — Magazyn TV „Puls przed-
biorczości“. 19.55 — Studio opinii.
20.20 — Na Dzień Niepodległości Ru-
munii. 21.00 — Panorama. 21.30 —
Brzeg. 22.30 — Magazyn muzyczny.
23.15 — Dziennik wieczorny. 23.35 —
Program sportowy. 0.15 — Koncert
gwiazd światowego rocka.

TELE-3

7.00 — Dziennik CNN. 7.30 —
Lekcja jęz. ang. 7.33 — Przegląd prasy.
7.40 — Muzyka. 8.00 — Filmy anim.
9.30 — Aerobic. 10.00 — Życie na wol-
ności. 10.55 — Film „Zwierciadło“.
12.40 — Lekcja ang. 14.57 — Lekcja
ang. 15.00 — Filmy anim. 16.30 — Pro-
gram sportowy. 18.00 — Wielka rodzi-
na. 18.30 — Program z Poniewieża.
19.00 — Najświeższe wiadomości.
19.20 — Lekcja jęz. ang. 19.25 — Film
„Santa Barbara“. 20.15 — Muzyka.
20.30 — Ciekawi ludzie. Przedstawi-
ciele wspólnoty Krizny. 20.55 — Dzien-
nik Tele-3. 21.00 — Dziennik CNN.
21.30 — Lekcja jęz. ang. 21.33 — Au-
dycja publ. „Jesteśmy niepowtarzalni,
zanim żyjemy“. 22.05 — Film. 23.40 —
Lekcja jęz. ang. 23.45 — Muzyka.

WARSZAWA

10.00 — Wiadomości. 10.15 —
Mama i ja. 10.30 — Domowe przed-
szkole. 10.55 — Porozmawiajmy o dzie-
ciach. 11.00 — „Życie“ (1) — serial
prod. japoński. 11.45 — „Przypinanie
skrzydeł“ — film dok. 12.00 — Giełda
pracy, giełda szans. 12.20 — Klub Sa-
motnych Serc. 12.35 — „Poznaj sie-
bie“. 12.50 — „Śto lat“ — magazyn
ubezpieczeń społecznych. 13.00 —
Wiadomości. 13.15 — Magazyn noto-
wań. 13.45 — Dla dzieci. „Tik-Tak“.
14.30 — 16.55 — Telewizja edukacyj-
na. 17.05 — Dla dzieci. „Tik-Tak“.
17.50 — Muzyczna Jedynka. 18.00 —
Teleexpress. 18.20 — Encyklopedia II
wojny światowej. 18.45 — W kinie i na
kasecie. 19.05 — „Murphy Brown“ —
serial prod. USA. 19.30 — Obok nas.
20.00 — Wieczorka. 20.30 — Wiado-
mości. 21.00 — Sejmograf — magazyn
parlamentarny. 21.25 — Film fab.
22.40 — Listy do gospodarce. 23.10 —
„Andrzej-93“ — wręczenie nagród
Akademii Humoru. 24.00 — Wiado-
mości. 0.15 — Gorąca linia. 0.25 —
Muzyczna Jedynka. 0.30 — Niezwykłe
biografie. „Traktat o uzdrawianiu“ —
film dok. 1.15 — „Sabat“. 1.55 —
Siódemka w Jędnice.

OSTANKINO

5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnaz-
tyka poranna. 5.30 — Poranek. 6.45 —
Godzina wyborcy. 7.45 — Firma gwa-
rantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Dzie-
cięcy program inform. 8.40 — Film „Po
prostu Maria“. 9.30 — Most handlowy.
10.00 — Od Monet'a do Picassa. 10.50 —
Ekspres prasowy. 11.00 — Dziennik.
11.20 — Film „Powrót do Edenu“.
12.10 — Film dok. 14.00 — Dziennik.
14.25 — Rozmaitości TV. 15.10 —
Notatki. 15.15 — Film anim. 15.40 —
Koncert. 16.00 — Między nami... 16.20 —
Klub-700. 16.50 — Technodrom.
17.00 — Dziennik. 17.25 — Między-
państwową spółką „Mir“ 17.50 — O
pogodzie. 17.55 — Film „Po prostu
Maria“. 18.45 — Godzina wyborcy.
19.15 — Dobranoc, dzieci. 20.00 —
Dziennik. 20.45 — Pewnego razu w
grudniu. 21.05 — Notatki z dziejów
ojczyzny. 21.35 — Pół głosem. 21.50 —
Wzornictwo przemysłowe. 22.05 —
Ślady. 22.20 — Bezsenność. 22.40 —
Serial. 23.00 — Dziennik. 23.30 — Piłka
pożna. Włochy — Portugalia. 23.45 —
Światowy dzień walki z AIDS. 1.15 —
Ekspres prasowy.

KUPIJEME I SPRZEDAJEME

WALUTĘ
codziennie od godz. 9 do 20.
Vilnius, Vrublevskio 2, obok pl.
Katedralnego, tel. 22-70-17.
(Zam. 2717)

ŚRODA, 1 GRUDNIA

LTV

8.00 — Panorama. 8.30 — Wiado-
mości w jęz. niem. 8.55 — Wiadomości
w jęz. franc. 9.20 — Album rodzinny.
9.45 — 10.45 — Dziennik. 18.10 —
„Prawda“. 18.00 — Dziennik. 18.10 —
Program dla dzieci. 18.50 — Wiado-
mości (ros.). 19.00 — Dziennik BBS.
19.30 — Magazyn TV „Puls przed-
biorczości“. 19.55 — Studio opinii.
20.20 — Na Dzień Niepodległości Ru-
munii. 21.00 — Panorama. 21.30 —
Brzeg. 22.30 — Magazyn muzyczny.
23.15 — Dziennik wieczorny. 23.35 —
Program sportowy. 0.15 — Koncert
gwiazd światowego rocka.

BAŁTYCKA TV

17.30 — 1 grudnia — narodowe
święto Rumunii. Film dok. 18.00 —
2.20 — Program TVP.

TELE-3

7.00 — Dziennik CNN. 7.30 —
Lekcja jęz. ang. 7.33 — Przegląd prasy.
7.40 — Muzyka. 8.00 — Filmy anim.
9.30 — Aerobic. 10.00 — Eurosport.
12.00 — 14.57 — Lekcja jęz. ang. 15.00 —
Filmy anim. 17.00 — Muzyka. 18.00 —
Lekcja koszykówki. 18.15 — Okno
na przyrodę. 18.30 — Program z Jur-
borka. 19.00 — Najświeższe wiado-
mości. 19.20 — Lekcja jęz. ang. 19.25 —
Film „Santa Barbara“. 20.15 — Klub
L. 20.55 — Dziennik Tele-3. 21.00 —
Dziennik CNN. 21.30 — Lekcja jęz.
ang. 21.33 — Wolne słowo. 22.00 —
Film „Mojej córce“. 23.40 — Lekcja
jęz. ang. 23.45 — Muzyka.

WARSZAWA

10.00 — Wiadomości. 10.15 —
Mama i ja. 10.30 — Domowe przed-
szkole. 10.55 — Porozmawiajmy o dzie-
ciach. 11.00 — „Na wariackich papie-
rach“ — serial prod. USA. 11.50 —
„Taki jest świat“ — magazyn reporters-
ki. 12.15 — „Klub-21“. 13.00 — Wiado-
mości. 13.15 — Magazyn notowań.
13.45 — Dla młodych widzów: Młodzieżowe
studio poetyckie. 14.30 — 16.55 —
Telewizja edukacyjna. 17.05 — Dla
młodych widzów: Młodzieżowe
studio poetyckie. 17.50 — Muzyczna
Jedynka. 18.00 — Teleexpress. 18.20 —
Klinika zdrowego człowieka. 18.40 —
Program rozrywkowy. 19.05 — „Na-
wariackich papierach“ — serial prod.
USA. 20.00 — Wieczorka. 20.30 —
Wiadomości. 21.15 — Studio sport.
Liga mistrzów: AC Milan — FC Porto.
23.05 — „Klub-21“ — program rozry-
wkowy. 24.00 — Wiadomości. 0.15 —
Gorąca linia. 0.25 — Muzyczna Jedynka.
0.30 — „Podajmy stronę świata“ —
film fab. prod. USA. 2.00 — „Życie
moje“.

OSTANKINO

5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnaz-
tyka poranna. 5.30 — Poranek. 6.45 —
Godzina wyborcy. 7.45 — Firma gwa-
rantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Dzie-
cięcy program inform. 8.40 — Film „Po
prostu Maria“. 9.30 — Most handlowy.
10.00 — Od Monet'a do Picassa. 10.50 —
Ekspres prasowy. 11.00 — Dziennik.
11.20 — Film „Powrót do Edenu“.
12.10 — Film dok. 14.00 — Dziennik.
14.25 — Rozmaitości TV. 15.10 —
Notatki. 15.15 — Film anim. 15.40 —
Koncert. 16.00 — Między nami... 16.20 —
Klub-700. 16.50 — Technodrom.
17.00 — Dziennik. 17.25 — Między-
państwową spółką „Mir“ 17.50 — O
pogodzie. 17.55 — Film „Po prostu
Maria“. 18.45 — Godzina wyborcy.
19.15 — Dobranoc, dzieci. 20.00 —
Dziennik. 20.45 — Pewnego razu w
grudniu. 21.05 — Notatki z dziejów
ojczyzny. 21.35 — Pół głosem. 21.50 —
Wzornictwo przemysłowe. 22.05 —
Ślady. 22.20 — Bezsenność. 22.40 —
Serial. 23.00 — Dziennik. 23.30 — Piłka
pożna. Włochy — Portugalia. 23.45 —
Światowy dzień walki z AIDS. 1.15 —
Ekspres prasowy.

Dziurny wydania:

Barbara ZNAJDZIŁOWSKA
Jan LEWICKI
Antonina MISZCZUK
Krystyna RUCZYŃSKA
Marian BOGDZIUN

Zast. redaktora

Krystyna ADAMOWICZ

Biuro ogłoszeń i reklamy —

pr. Laisvės 60,
11 piętro, pokój nr 1114.
Telefon — 42-69-63.
Czynne od 9.00 do 17.00
w dniach pracy.

KURIER Wileński

Dziennik
społeczno-polityczny Sejmiku
i Rządu Republiki Litewskiej.
Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres:
Laisvės pr. 60. 2044 Vilnius,
Lietuvos Respublika

Kod 67218
Cena 15 ct (w Polsce - 1000 zł).
Nr rejestracji — 322. Zam. 4072

Drukuje Państwowe
Przedsiębiorstwo „Spauda“

TELEFONY: redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora —
42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49.
DZIAŁY: państwa i samorządu terenowego — 42-78-63, ekonomiczny —
42-78-54, etyki, rodzinny i prawa — 42-79-64, prawnik — 42-75-76, szkol-
nictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, życia politycznego — 42-78-81,
życia wsi — 42-79-68, 42-78-90, stołeczny oraz aktualności — 42-79-77,
handlu, usług i komunikacji — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88,
feli-tonów i sportu — 42-90-63, listów — 42-69-65, komercyjny oraz
organizacyjny — 42-72-70, korespondenci: na rejon wileński — 42-78-90,
45-03-95, solecznicki — 52-78-08, święciański — 44-21-46, trocki i szyrwinc-
ki — 62-42-67, fotokorespondenci — 42-90-81, tłumacze — 42-90-60,
42-72-92, stylisci — 42-72-92, maszynistki — 42-72-77.